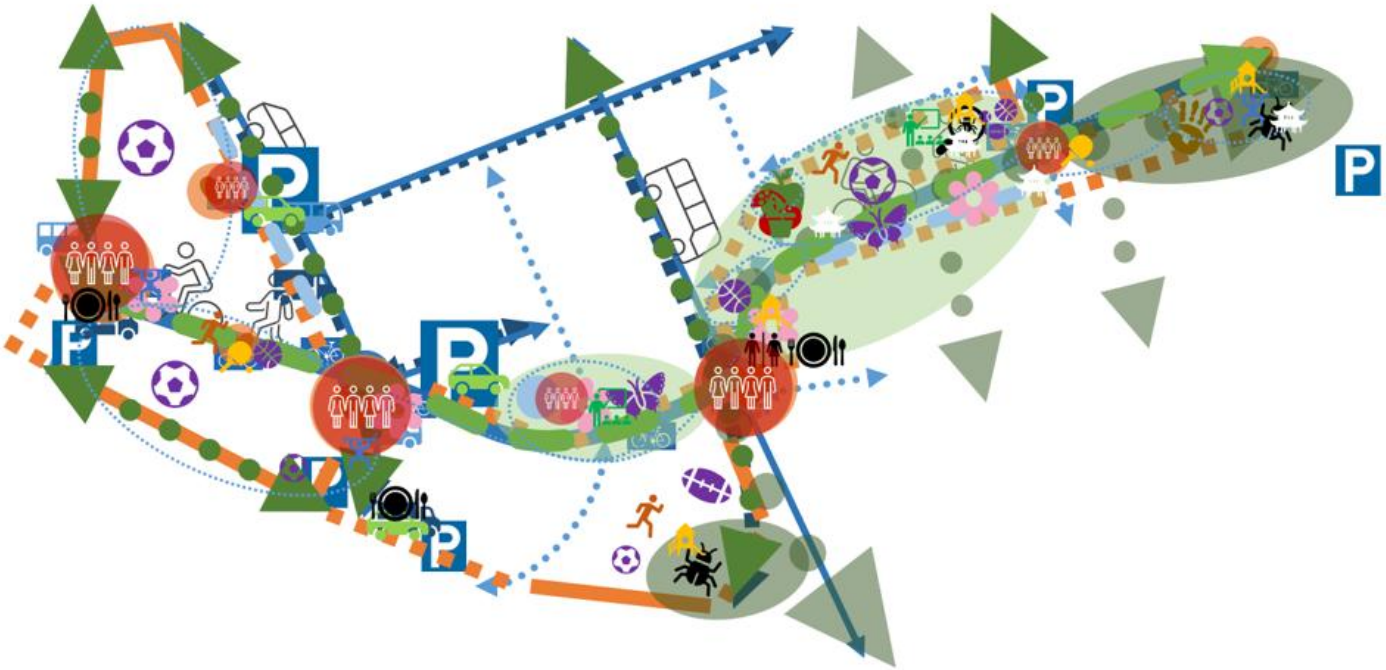
Vänersborgs kommun

Sportcentrum och Stadspark Torpa

UTVECKLINGSPROGRAM med funktions- och gestaltningsprinciper

Innehållsförteckning

Bakgrund 4
Syfte 5
Tidigare analyser och utredningar 6
Sammanfattande analys 8
Visionen 10

Funktions- och gestaltningsprinciper 11
- Inbjudande rum 12
- Liv och rörelse 18
- Tydliga flöden 23
- Översiktlig parkering 27
- Belysning och skyltar 31
- Rik grönstruktur 34

Enskilda områden 39
Illustrationskarta 44
Förslag på etapper 45

Dokumenttyp	Dokumentnamn	Antagen	Antagen av
Utvecklingsprogram som tillhör DP sportcentrum och Torpagärdet	Utvecklingsprogram för Sportcentrum och Stadspark Torpa	2026-04-22	Kommunfullmäktige
Dokumentägare	**Dokumentansvarig**	**Reviderad**	**Giltighet**
Miljö- och byggnadsförvaltningen	Stadsarkitekt		Tills vidare

Dokumentinformation	Diarienummer
Långsiktig utveckling av utemiljöer i Sportcentrum och Torpagärdet	PLAN.2020.2

Ämnesområde	Intranät	Hemsida
Stadsutveckling	☒	☒

Andra styrande dokument som omnämns

Fördjupad översiktsplan för Vänersborg och Vargön (KF, 2023-02-15, § 4)

Bakgrund

I många år har Sportcentrum utvecklats främst med utgångspunkt i idrottsföreningars specifika behov av hallar, anläggningar, lokaler och parkeringar. Området har successivt fyllts på utan någon övergripande långsiktig idé eller hänsyn till de omgivande stadsrummens struktur. Över tid har en miljö skapats som upplevs otydlig och otrygg.
Även Torpagärdet är ett område utan gestaltningsidé och sammanhang. Den stora grönytan upplevs som en barriär mellan stadsdelarna och som en otrygg miljö.
Otryggheten, brist på plats för nya lokaler och idrottsanläggningar samt kommunens visioner om ett hållbart liv i Vänersborg har genom åren resulterat i flera dialoger, utredningar och rapporter. I samband med en ny detaljplan för området har en arbetsgrupp med representanter från Kommunstyrelseförvaltningen, Samhällsbyggnadsförvaltningen och Miljö- och byggnadsförvaltningen tagit fram följande utvecklingsprogram med funktions- och gestaltningsprinciper för att knyta ihop de tidigare arbetena och belysa hur den fysiska miljön kan fungera och principiellt gestaltas med fokus på ekologisk och social hållbarhet.

Markeringen visar områdets placering i staden

Området omgärdas av bostadsområden i södra, östra och norra delen där även ett flertal skolor ligger i direkt anslutning. Områdets västra del (Sportcentrum) domineras av sporthallar, arenor och bollplaner. Den östra delen (Torpagärdet) är ett grönområde som används delvis som skolgård.

Syfte

Utvecklingsprogrammet syftar till att:

- visa en helhetsbild över området och dess komplexitet,
- beskriva vilka grundläggande funktioner som ska uppfyllas i området,
- vara grunden till förslag på byggrätter, byggnadshöjder och användnings-ändamål för både kvartersmark och allmän plats inom ramen för detaljplaneringen,
- vara ett pedagogiskt verktyg för att förstå och jobba med de komplexa anspråken som ställs på utvecklingen av området över en lång tidsperiod och
- vara ett stöd för budgetering, utformning och genomförande av åtgärder på allmänna platser.

Dokumentet ska fungera som stöd vid planering, projektering och aktivering av byggnadsverk och utemiljöer.

Programmet ska läsas som en checklista över funktioner som alla framtida åtgärder inom området så långt som möjligt ska ta hänsyn till för att området på lång sikt utvecklas i sin helhet enligt det som beskrivs under rubriken *Vision*. Målgruppen är politiker och tjänstemän inom kommunal och regional sektor samt upp-dragstagande aktörer och kommunens invånare.

Vy över del av Torpagärdet ner mot Sportcentrum och Arenan

Till skillnad mot ett gestaltningsprogram syftar utvecklingsprogrammet i första hand på att visa upp möjligheter snarare än att föreskriva åtgärder efter en konkret estetisk målbild.

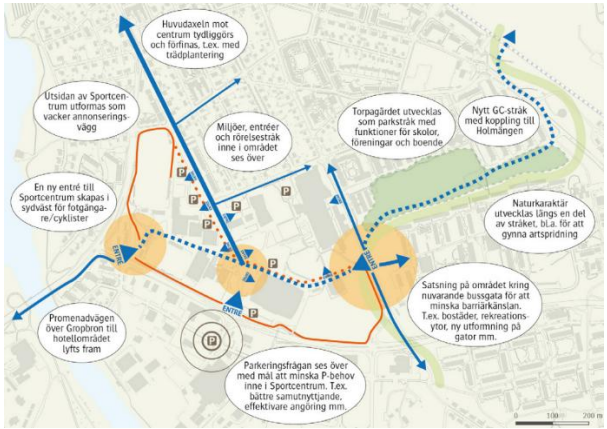
Utvecklingen av området kommer att ta en lång tid och i dagsläget är det fortfarande oklart vilka ekonomiska resurser som kan läggas på detta. Det är dock onekligen att området behöver lyftas och vilka som är de kritiska aspekterna.

Utvecklingsprogrammet ger förslag och idéer för ett helhetstänk på vägen framåt. Det är tillåtet att avvika från programmets rekommendationer om det sker medvetet genom en avvägning mellan nyttan och konsekvenserna ur ett hållbarhetsperspektiv.

Tidigare analyser och utredningar på plan-området

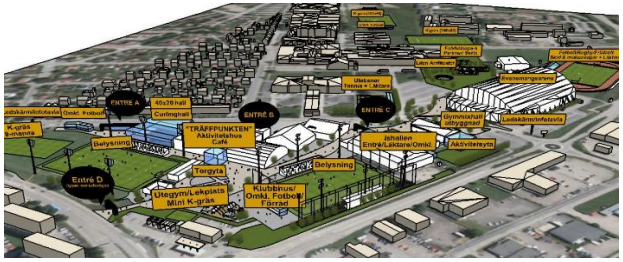
Planområdet har sedan tidigare analyserats och dialoger har genomförts för att utreda utvecklingsbehovet av Sportcentrum och Torpagärdet. I detta avsnitt sammanställs mycket kortfattat resultaten som de allra flesta av funktions- och gestaltningsprinciperna baserar på. Självklart ligger principerna i linje med de övergripande nationella och internationella målen för hållbarhet och principerna för gestaltade livsmiljöer.

Fördjupad översiktsplan för Vänersborg och Vargön (2023)

Övergripande strategier för Lyckhem avseende Sportcentrum och Torpagärdet är att stärka kopplingen till centrum via Brättevägen, utveckla områdesentréerna vid Edsvägen, Gropbrovägen och Torpavägen, koppla ihop stadsdelarna med ett förbättrat gång- och cykelnät samt utveckla de gröna värdena på Torpagärdet och generellt ta stor hänsyn till stora skyddsvärda träd.
De områdesspecifika rekommendationerna är att skapa en attraktiv entré till staden vid Edsvägen/Gropbrovägen genom en gestaltning av Sportcentrums "utsidor", att värna om fornlämningarna i området, att utveckla Torpagärdet till en park med stora sociala och ekologiska värden samt utreda möjligheten för ny bebyggelse på området norr om ställverket. Parken bör i samband med södra Torpavägen fungera som en spridningskorridor mellan grönområdena i Holmängen och Fridhem.

Program för fortsatt utveckling av Sportcentrum 2017–2027 (2017)

Kultur- och fritidsnämnden antog programmet 2017. Enligt programmet ska Sportcentrum vara en levande och inkluderande mötesplats som utvecklas med fler byggnader och anläggningar för aktivitets- och idrottsändamål som exempelvis olika hallar, bollplan och aktivitetshus. I programmets fokus står föreningsidrotten men även spontanidrott, lek och vistelse, ökad tillgänglighet för kollektivtrafik, tydliga entréer och stråk samt en bättre grönstruktur ses som viktiga faktorer för områdets funktion. Behovet av bilparkering belyses inte i programmet, däremot behovet av ett sammankopplande gång- och cykelstråk mellan Edsvägen och Tärnanskolan.

Förstudie gällande utveckling av Sportcentrum och Torpagärdet i Vänersborg (2020)

Förstudierapporten gjordes av Miljö- och byggnadsförvaltningen inför beslut om uppdrag att ta fram en ny samlad detaljplan för området.

Rapporten belyser förutsättningar och utvecklingsidéer i området uppdelat i 12 delområden utifrån bland annat två dialogvandringar med representanter från föreningar, skolor, boende och diverse kommunala tjänstepersoner från olika förvaltningar. Sammanfattningsvis visar rapporten på ett genomgående behov av helhetslösningar för cykel-, bil- och kollektivtrafiken, angöring och parkering, nya områdesentréer, mötesplatser och samlingslokaler även för unga samt en övergripande gestaltning och grönstruktur för hela området. Det saknas tydlighet och struktur som behövs för området att fungera bättre ur ett urbanitets- och trygghetsperspektiv.

Grönstrukturplan Torpa 2021 – ekosystemtjänster, målbilder och principförslag

Rapporten är gjort av Calluna AB i ramen för ett LONA-projekt 2021, till rapporten bifogade målbilder och åtgärdsförslag av Radar Arkitekter.

Rapporten analyserar befintliga ekosystem-tjänster och möjligheterna att öka dessa. Åtgärdsförslagen är att binda ihop och tillgängliggöra Torpagärdets och Sportcentrums grönområden med ett centralt gång- och cykelstråk, skapa områdesentréer och aktiva platser längs med stråket, tillföra grönska som ramar in Sportcentrum, öka grönskan på parkeringarna, utveckla befintliga grönytor, anlägga öppna dagvattenfördröjningssystem samt utveckla och öka mångfalden på vegetationen på Torpagärdet bland annat med större inslag av blommande växter. Rapporten tar inte hänsyn till ett ökat byggnationsbehov men betonar de sociala nyttorna av en trygg och tillgänglig närnatur samt grönskans skyfalls- och temperaturreglerande funktion.

Brottsförebyggande arbete och medborgarlöfte Torpa, 2022 - 2024

Medborgarlöftet som gäller t.o.m. 31 dec 2024 omfattar kartläggning, dialoger, samverkan och insatser för att öka trygghetsupplevelsen för de boende i Torpa och minska brottsligheten i området.

Arbetet har mynnat i en aktivitetsplan för att stödja framför allt barn och unga både i hemmet och i den offentliga miljön. Bland annat ska fritidsgårdens roll ökas i ungdomarnas vardag, innergårdar och gaturum fräschas upp, belysningen i området förbättras, trafiksäkerheten ökas med exempelvis fartgupp samt grönområdena upprustas. Aktivitetsplanen hänvisar dessutom till invånardialogerna inom ramen för detaljplaneprocessen för Sportcentrum och Torpagärdet.

Barnkonsekvensanalys (BKA), dialoger med barn

Inom ramen för detaljplanprocessen har flera dialoger med barn och unga genomförts bland annat i skolorna och fritidsgårdarna i området som är redovisade i en barnkonsekvensanalys (BKA).

Generellt efterfrågas mer möjlighet till olika fritidsaktiviteter i området, platser för spontanidrott eller träffa och umgås med vänner och familj. Att kunna tillbringa flera timmar om dagen utan att det skulle bli långtråkigt önskas som tryggt alternativ till hemmet. Att äta, dricka, lyssna på eller göra musik, dansa, uppleva kultur med mera. Besökare skulle vara välkomna så att området inte bara präglas av de boende på platsen. Gärna människor i alla åldersgrupper och fler tjejer. Bland annat önskas mötesplatser, väderskydd, basketplan, replokaler och möjligheter till gatukonst.

Sammanfattande analys

Två separata områden

Sportcentrum och Torpagärdet är två separata områden med olika karaktär. Barriären mellan områdena är Torpavägen som idag är utformad med ett längsgående staket mellan bussgata och gång- och cykelväg. Sportcentrum är idag en plats för sportaktiviteter och föreningsliv. Det är en låg andel ytor för spontanidrott och en hög andel ytor som är hårdgjorda. Torpagärdet är ett grönområde som idag innefattar skolgård, bollplan och naturmark. Området är öppet och storskaligt.

Sportcentrum till vänster och Torpagärdet till höger: Två områden som separeras av Torpavägen, den streckade linjen.

Otrygghet

Området upplevs idag som otryggt. Upplevelsen av otrygghet är komplex. Individuella erfarenheter spelar in, men även på gruppnivå finns det en mängd faktorer som påverkar upplevelsen av otrygghet. Exempelvis bristfällig belysning och avsaknaden av en tydlig gång- och cykelväg över Torpagärdet. Även staketet som avgränsar Torpavägen är en gestaltning som främjar upplevelsen av otrygghet. Vidare är närvaron och frånvaron av människor och vilka aktiviteter som pågår på platsen av stor vikt. Engagemang, gemenskap och positiva erfarenheter inom området är viktiga att arbeta med.

Vid Torpagärdet är stängsel uppsatt som en åtgärd att minska spring och tillhåll nära bostäderna. Samtidigt kan upplevelsen av otrygghet öka med ett stängsel. Passagen är välanvänd och en viktig länk mellan bostadsområde, skola, park och fritidsaktiviteter. *Foto: Moa Carlsson*

Närmiljön för barn och unga påverkar hur de rör sig och använder miljön. *Foto: Jerry Lövberg*

Rörelse men ingen vistelse

Det är mycket rörelse i området. Människor rör sig till fots, cykel och bil, dagtid då skolornas verksamheter är inom området samt eftermiddag och kvällstid för föreningsliv. Trots detta är det få som uppehåller sig en längre tid på platserna i området. Det finns få platser som inbjuder till spontana och sociala aktiviteter.

En låg variation av miljöer som inte inbjuder till vistelse.
Foto: Moa Carlsson

Hårdgjorda ytor och monotona grönområden

Sportcentrum domineras av hårdgjorda ytor och låg andel grönstruktur. Majoriteten av ytorna inom Sportcentrum är inte genomsläppliga och kan inte fördröja dagvatten, såsom asfalt och plåttak. Hårdgjorda miljöer utan växtlighet skapar också högre temperaturer än sin omgivning. Torpagärdet däremot domineras av gräsytor som tillsammans med lågpunkter kan fördröja dagvatten vid skyfall. Samtidigt är det få träd inom hela området och låg variation av växtlighet.

Stora hårdgjorda ytor i Sportcentrum. Foto: Moa Carlsson

Otydligt stråk där gång- och cykeltrafik blandas med biltrafik och avlastning av snö från arenan. Det medför stor risk för kollision och halka. Foto: Moa Carlsson

Stora ytor men inga rum

Både Sportcentrum och Torpagärdet är storskaliga och öppna områden.
Trots Sportcentrums stora andel byggnader saknas rumslighet mellan dem. Torpagärdet är öppet inom området och även mot dess omgivning. Faktorerna leder till att både Sportcentrum och Torpagärdet är monotona områden med en låg variation av miljöer och rum. Torpagärdets norra del är området som avviker. Här finns både en rumslighet och småskalighet.

Upptrampat gångstråk över Torpagärdet. Foto: Moa Carlsson

Otydliga stråk, parkeringar och entréer

Sportcentrum genomkorsas av ett utbrett vägnät för bilar, cyklister och gående. Trots detta finns det en otydlighet vart man kan åka och vart vägarna tar vägen, framför allt för cyklister och gående. Idag är parkering för bil och buss utspridd över området vilket skapar en otydlighet och osäkerhet för besökare och en dominans av bilen i det offentliga rummet. Entréer och ingångar kan vara svåra att hitta och uppfattas ibland ligga på baksidan av en byggnad. Torpagärdet har idag få gång- och cykelstråk och inga av dem är belysta.

Visionen

Gemensam mötesplats

Sportcentrum och stadspark Torpa är självklara mötesplatser för boende i området, invånare från andra delar av kommunen och för långväga besökare. Området upplevs tryggt både dag och kväll. De offentliga miljöerna är utformade och användbara för alla.

Ett huvudstråk

Ett huvudstråk för gående, cyklister och mopeder länkar samman stadsdelarna och stadsparken med Sportcentrum. Längs med stråket finns det en variation av aktiviteter och platser som välkomnar olika målgrupper.

Sportcentrum – Rörelse och orienterbarhet

Sportcentrum är en aktiv och hållbar plats som uppmuntrar till rörelse och gemenskap. En välkomnande plats både i vardagens träning som vid stora event. Det är enkelt och säkert att hitta till rätt plats både för besökare utifrån och för elever på närliggande skolor.

Stadspark Torpa – Aktivitet för alla

Stadsparken erbjuder lek, pedagogik, spontanidrott och rekreation i ett mjukt böljande landskap. En grön och varierad plats där boende, skolelever och besökare alltid känner sig trygga och vill spendera dagar, kvällar och helger, sommar som vinter.

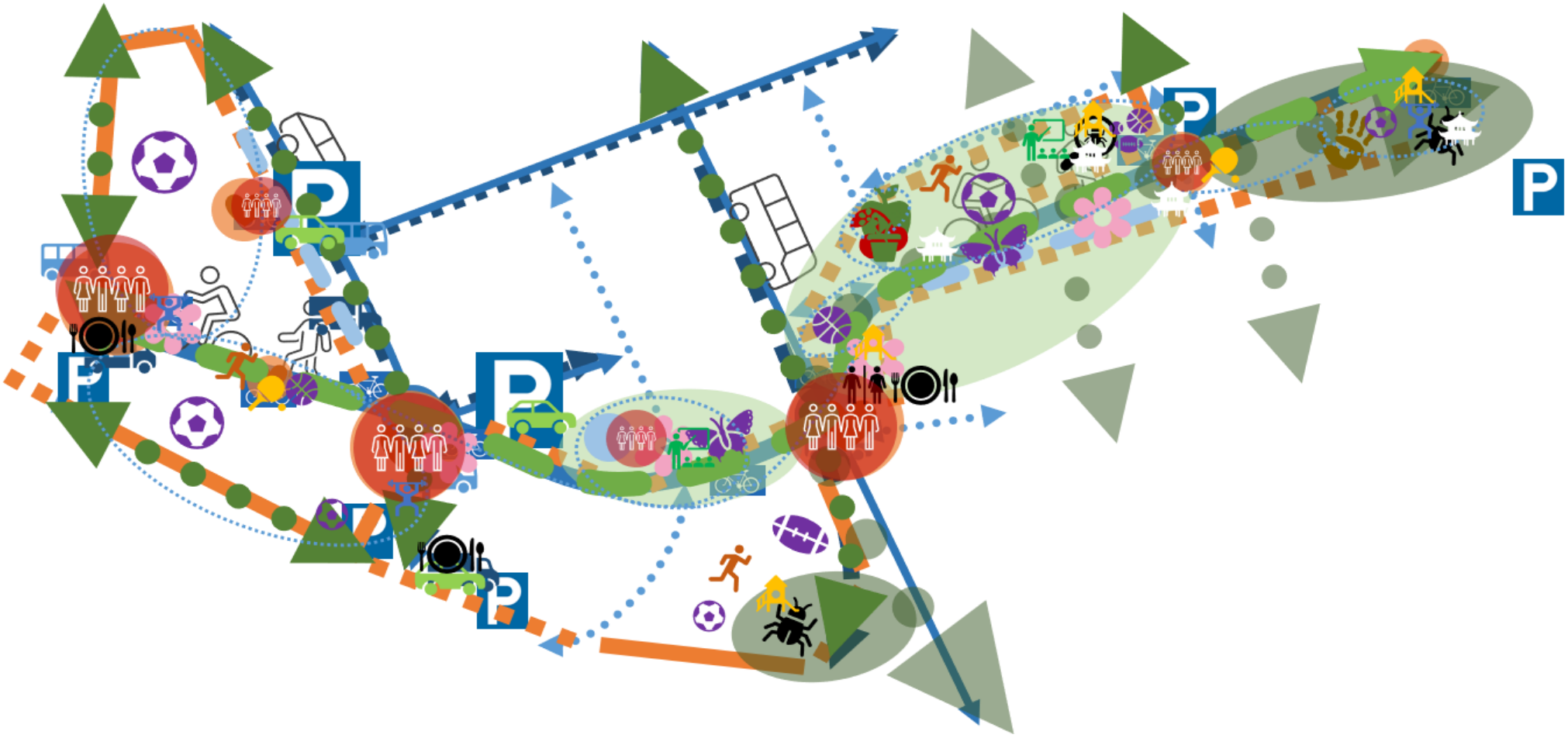

Funktions- och gestaltningsprinciper

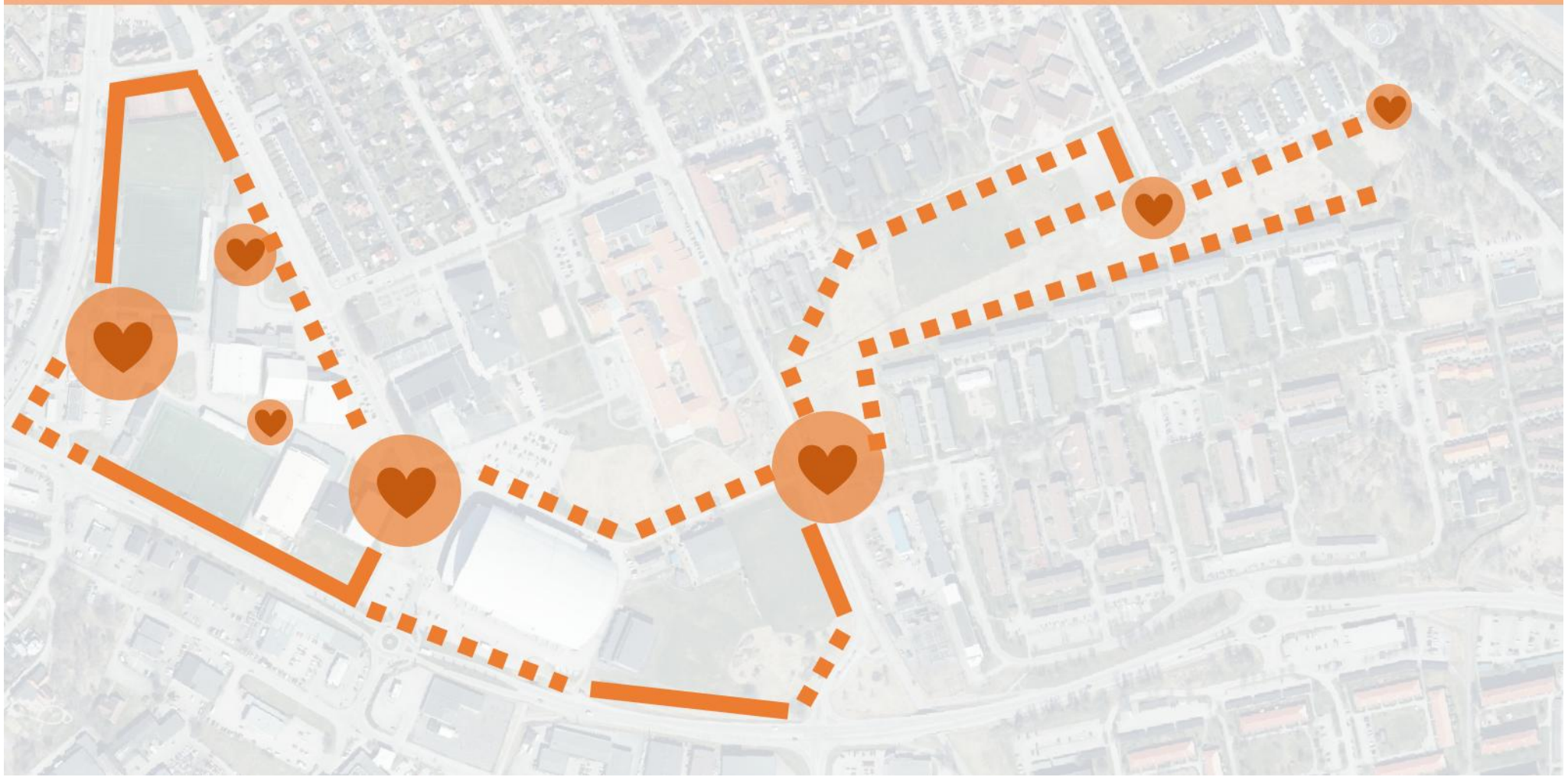
För att möjliggöra utveckling enligt visionen är det avgörande att alla framtida åtgärder inom planområdet planeras, projekteras och genomförs med stor hänsyn till områdets helhet och komplexitet.

Följande sex principer är i respektive avsnitt uppdelade i funktions- och gestaltningsaspekter där FUNKTION ses som skall-krav och GESTALTNING som förslag. De följande sex kapitlen är huvuddelen av detta dokument.

1. Inbjudande rum
2. Liv och rörelse
3. Tydliga flöden
4. Översiktlig parkering
5. Belysning och skyltar
6. Rik grönstruktur

INBJUDANDE RUM

TECKENFÖRKLARING

Avgränsning / inramning

Koppling

Entréområde, fokus på rumslighet, skala och estetik

1. Inbjudande rum

Sportcentrum och stadspark Torpa är till för alla människor. Utvecklingen av området behöver fokusera på att byggnadsvolymer och friytor skapar inbjudande rum - var för sig och i den urbana kontexten. Rum att interagera med, att vilja uppehålla sig i och vara social och aktiv. Känslan av att vara välkommen på en plats sätter en positiv prägel på människors mående och därmed på deras beteendemönster.

UTGÅNGSLÄGE

Sportcentrum präglas av byggnader som är placerade utan urbant sammanhang eller rumsgestaltande intentioner. De obebyggda ytorna är ostrukturerade, huvudsakligen asfalterade och monotona. Det är främst parkering som de större ytorna bjuder in till samt tillhåll rörande de mindre ytorna. Torpagärdet saknar inbjudande karaktär, rumslighet och stråk.

1.1 FUNKTION INBJUDANDE RUM

Byggnader

Bebyggelsen i Sportcentrum kan vara storskalig där fasaderna möter de offentliga rummen med öppenhet. Byggnader som sticker ut i stadssiluetten markerar platsen och idrottens betydelse. *Foto: Martin Staude*

Byggnaderna i Sportcentrum är för idrottsföreningarnas behov och önskemål finns för fler hallar och lokaler i området. Arenan är avsedd främst för bandy och större evenemang.

Byggnaden är storskalig och dominerar närområdet och stadsiluetten.

Framtida ny- och ombyggnationer ska placeras och utformas med större hänsyn till de omgivande rummen. I stället för flera fristående byggnader i en våning behöver hallar, föreningslokaler och andra servicebyggnader sammanbyggas till ett färre antal större volymer. Att samnyttja exempelvis teknik- och omklädningsrum, kommunikationsutrymmen och angöringszoner höjer yteffektiviteten och ger plats för friytor som kan gestaltas för bättre funktionalitet ur många olika perspektiv. Väl gestaltade volymer i större skala präglar stadsiluetten positivt och gör idrotten till ett landmärke.

I stadsparken där landskapet ska spela huvudrollen ska byggnader vara färre och betydligt mindre. Ett relativt öppet landskap

Exempel på en paviljong i parklandskap som möter människans skala. *Foto: Moa Carlsson*

behövs för att väga upp bebyggelsens dominans runt om området och för parken att kunna

fungera ur ett ekologiskt och socialt perspektiv. Men för att komplettera parkens funktionalitet behövs ett antal mindre byggnader i form av inbjudande paviljonger som väderskydd och hållpunkter i landskapet. Volymerna i parken behöver förhålla sig till den mänskliga skalan.

Rumslighet och skala

I Sportcentrum utgörs rumsligheten främst av byggnadsvolymer i förhållande till infrastrukturen och ett antal trädrader. För att skapa en inbjudande offentlig miljö där människor känner sig bekväma är balansen mellan byggnaders höjd och platsers yta samt relationen till den mänskliga skalan avgörande. Både stora och mindre platser kan ha den rätta balansen och såväl i Sportcentrum som i stadsparken Torpa eftersträvas en blandning av båda för att skapa variation och spännande strukturer.

Stadsparken omgärdas av bostadshus och skolbyggnader. På avstånd är Arenan och ”Nya vattentornet” vid Marierovägen väl synliga landmärken. Delar av parken präglas av naturligt kuperad terräng med synliga berghällar och en variation av olika träd och buskar som skapar rumslighet och möter skalan på de omgärdande byggnaderna. Den större centrala delen av parken behöver struktureras med nyplanteringar och försiktiga marknivåändringar för att bilda naturligt avgränsade platser med olika storlekar och funktioner. Ett centralt landskapselement är den gran som står vid gångvägen i förlängningen av Nämndemansgatan. Granen möter skalan av det öppna fältet och bebyggelsen och är värt att bevara för att fungera som naturlig mittpunkt i parkrummet.

Den stora granen möter det storskaliga rummet. Den blir ett landmärke som bidrar till platsens rumslighet och identitet.
Foto: Martin Staude

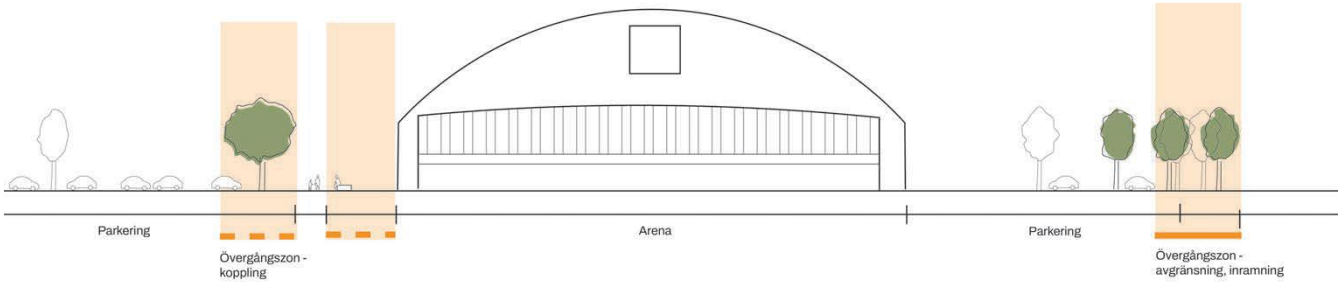
Övergångszoner

Där bebyggelseområden, parklandskap eller mindre platser och stråk angränsar mot områden av annan karaktär som exempelvis Gropbrovägen och Edsvägen uppstår zoner där olika förutsättningar och krav möts, en övergångszon. Längs med de stora vägarna ska zonen fungera som en tydlig avgränsning mot trafiken samtidigt som en inramning av idrottsområdet.

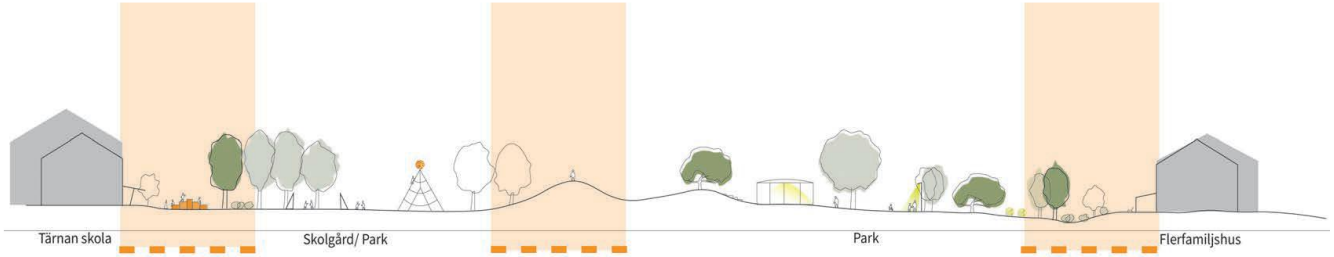
Avseende stadsparken däremot är övergångszonerna mer komplexa. De ska vara sammankopplande, permeabla och inbjudande på olika sätt eftersom det behövs en viss integritet för bostäderna på ena sidan och möjligheten för lågstadieskolan för att kunna använda delar av parken som skolgård på andra sidan.

Här behöver en buffertzon skapas för att både trygga de boendes integritet i sina bostäder och uppmuntra dem att använda parken.
Foto: Martin Staude

Kopplande zoner på arenans norra sida och avgränsande/inramande zon mot Gropbrovägen.

Övergångszoner i parken som kopplar samman skolorna och bostäderna med parken. Landskapsform, växtlighet och möblering antyder gränser i stället för att skapa hårda gränser.

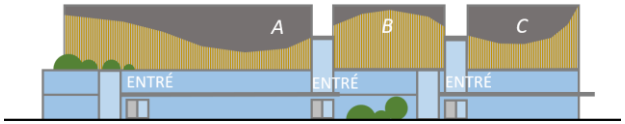
De som bor i anslutning till parken ska kunna uppleva de delar av parken som ”sitt” som känns naturligt sammanhängande med deras tomter utan att känna behov av att vilja sätta upp hårda gränser i form av staket. Övergångszonen mellan skolan och skolgården kopplar samman inne- och uteaktiviteter, lugna och livfulla aktiviteter och förmedlar gränsen för hur långt eleverna vill röra sig. Dessutom behöver allmänheten känna en naturlig respekt för skolornas och bostads-husens hemfridszoner.

1.2 GESTALTNING INBJUDANDE RUM

Byggnader

Nybyggnation i Sportcentrum gestaltas för att generera mervärden utöver det primära enskilda behovet. Byggnadsvolymerna grupperas och byggs ihop så att lokaler, kommunikationsutrymmen med mera kan samnyttjas och platsbehoven kan minskas.

På byggrätterna bör större byggnadskomplex planeras som kan byggas successivt efter behov och ekonomiska möjligheter. De stora byggnadsvolymerna utgörs av kluster av hallar som är upphöjda över bottenvåningarna som rymmer lokaler för exempelvis gym och kampsport, förenings- och samlingslokaler, gemensamma entréer och service. Dessa bottenvåningar gestaltas med öppna aktiva fasader med flera entréer för att möta människorna i de olika gaturummen runt byggnaderna. Hallarna uppe nås via trapporna och hissar från centrala inomhusatrier med angränsande lokaler som skapar små inomhustorg på bottenvåningarna.

Skiss på ett kluster av 3 hallar upphöjda över en sockel på 1 till 2 våningar med aktiva fasader som rymmer mindre idrottshallar, samlingslokaler, bistro, inomhustorg m.m.

Ett successivt byggande förutsätter en komplex planering/projektering så att verksamheterna i de befintliga och nybyggda hallarna fungerar utan större avbrott under byggtiderna. Det innebär också att den första byggnationens kommunikationsutrymmen troligen behöver överdimensioneras för att senare kunna samnyttjas av de tillkommande byggnadsdelarna. På så sätt upphöjt från marken upplevs de stora och mestadels slutna hallarna inte lika dominant i gaturummet.

De mindre byggnadsvolymerna i stadspark Torpa gestaltas universellt, dvs alltid tillgängligt för alla och med en så flexibel användning som möjligt för att som bäst uppfylla sina sociala funktioner. Volymerna tar inte plats från parken eller dominerar den utan kompletterar landskapet. Med fördel smälter dessa byggnader in i topografin eller har en utstickande konstnärlig gestaltning.

Exempel på en paviljong i parken som kan smälta in i ett böljande landskap. *Foto: Ricard Estay*

Rumslighet och skala

I Sportcentrum skapas rumsföljderna längs med det centrala huvudstråket för gång-, cykel och mopedtrafik främst av byggnadsvolymerna. Otydliga mellanrum som inte leder någonstans byggs igen eller avgränsas visuellt om de uppfyller en viktig funktion. Höjden på byggnaderna och avgränsningar samt deras

utformning, men även att det finns öppna vyer och tillräckligt med solljus är avgörande för att platserna inte upplevs som instängda utan som harmoniska och inbjudande för vistelse.

Exempel från Sportcentrum som visar en positiv ansats gällande byggnadsvolym i förhållande till avstånd och avgränsning av olika zoner. *Foto: Martin Staude*

Längs stråket finns en följd av rymliga platser och mer smala passager. Samtidigt som ytornas storlekar varierar även byggnadshöjderna och de öppna utsikterna. Där det är nödvändigt begränsas platser av växtlighet och möblering. Högre byggnadsvolymer på ena sidan stråket förutsätter lägre höjd och mer öppenhet på motsatt sida.

I stadsparken struktureras området i olika zoner i första hand med hjälp av växtlighet och landskapets form. Marknivåerna bör vid parkens anläggande formas försiktigt till en lätt böljande topografi med huvudstråket inbäddat och lågpunkter som naturligt avgränsande öppna dagvattenbäddar. Olika mindre gångstråk, aktivitetsytor, sittplatser och paviljonger placeras varsamt i både det nya och det befintliga oförändrade landskapet och präglar karaktären som stadspark. Nya träd planteras för att skugga delar av stråken och platserna, bilda små dungar och skapa en intressant följd av gröna rum.

Positivt exempel från Torpagärdet på hur topografi, stråk och växtlighet kan vara avstämda för att skapa trevliga rum (om man bortser från Gunnebostängslet!). *Foto: Martin Staude*

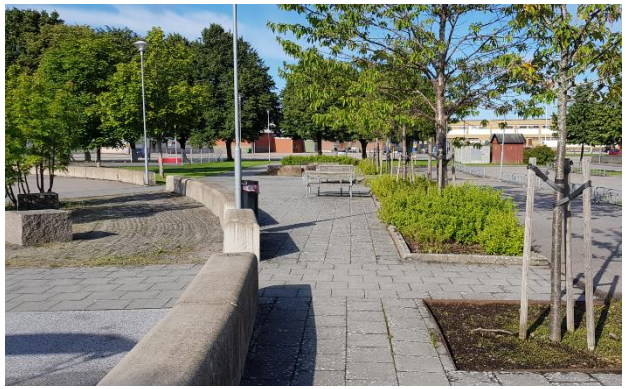
Blommande buskar och rabatter med perenner delar in större ytor i mindre platser. Även gångstråk placeras för att medvetet skilja av ytor som exempelvis för lågstadieskolans skolgård.

Övergångszoner

Avgränsning/inramning

Där Sportcentrum gränsar mot de trafikerade vägarna behöver området ramas in med trädalléer och delvis med omsorgsfullt gestaltade plank med reklam för föreningarnas sponsorer. Men främst ska trädalléer bilda en ridå som omsluter hela området.

Vid områdesentréerna på Edsvägen, Brättevägen och Torpavägen bryts alléerna av för att möjliggöra ohindrade siktförbindelser och för att kunna uppleva torgytorna i sin helhet. Norr om

Positivt exempel från Torpaskolan på avgränsningar med träd, rabatter och låga sittvänliga murar. *Foto: Martin Staude*

Arenan och österut blir avgränsningarna färre och parklandskapen tar över. Enskilda trädalléer kantar Torpavägen och Nämndemansgatan eller skärmar av viss bebyggelse. I övrigt blir övergångszonerna i stadsparken mer öppna för att möjliggöra för områdena att kopplas ihop med parken.

Kopplingar

Både gröna och sociala kopplingar mellan parkytor och kringliggande skol- och bostadsbebyggelsen skapar samband mellan områdena. Exempelvis placera väderskyddade sittplatser närmast byggnader och bollplaner, aktivitets-, lek- och odlingsytor i närheten av skolorna, skapa genomsiktlighet mellan planteringsytor och anlägga naturliga gångförbindelser uppmuntrar skoleleverna och de äldre på Solängen att röra sig genom övergångszonen in i parken. Varierande planteringar i höjd och textur med stor andel blommande växter bildar en mjuk men skyddad buffertzon som bjuder försiktigt in boende från

bostadsområdet söder om parken utan att störa deras integritet och trygghetsbehov.

Vid skolorna Tärnan och Silvertärnan finns ett område som fungerar kopplande. Med små justeringar går principen att adaptera till situationen för bostäderna på andra sidan av parken. *Foto: Martin Staude*

Områdesentréer

Där huvudstråket möter Edsvägen, Brättevägen, Torpavägen och Marierovägen bildas entréer som kräver en omsorgsfull gestaltning med bland annat sittmöjligheter, plats för mindre grupper att träffas samt skyltning för information och orientering. Mötet mellan gående, cyklister och motorfordon behöver gestaltas med tydlighet som exempelvis olika markbeläggningar för att skapa ökad säkerhet och trygghet utan att behov av avspärrningar eller liknande uppstår. Områdesentréerna är Sportcentrums och stadsparkens ansikte utåt!

Idéskiss på entrétorget vid Edsvägen. Grönytorna utvecklas med grönska, sittplatser och utegym. Fornlämningarna synliggörs. Entréer med skärmtak till möjliga nya hallar och fotbollsarenan. Möjlighet till foodtruck eller kiosk norr om parkeringen och spontanidrott utanför ishallen.

Byggnadsentréer

Liknande områdesentréerna ska även entréerna till idrottshallarna mm vara tydliga och välkomnande, väderskyddade och väl belysta samt bjuda in till möte och vistelse.

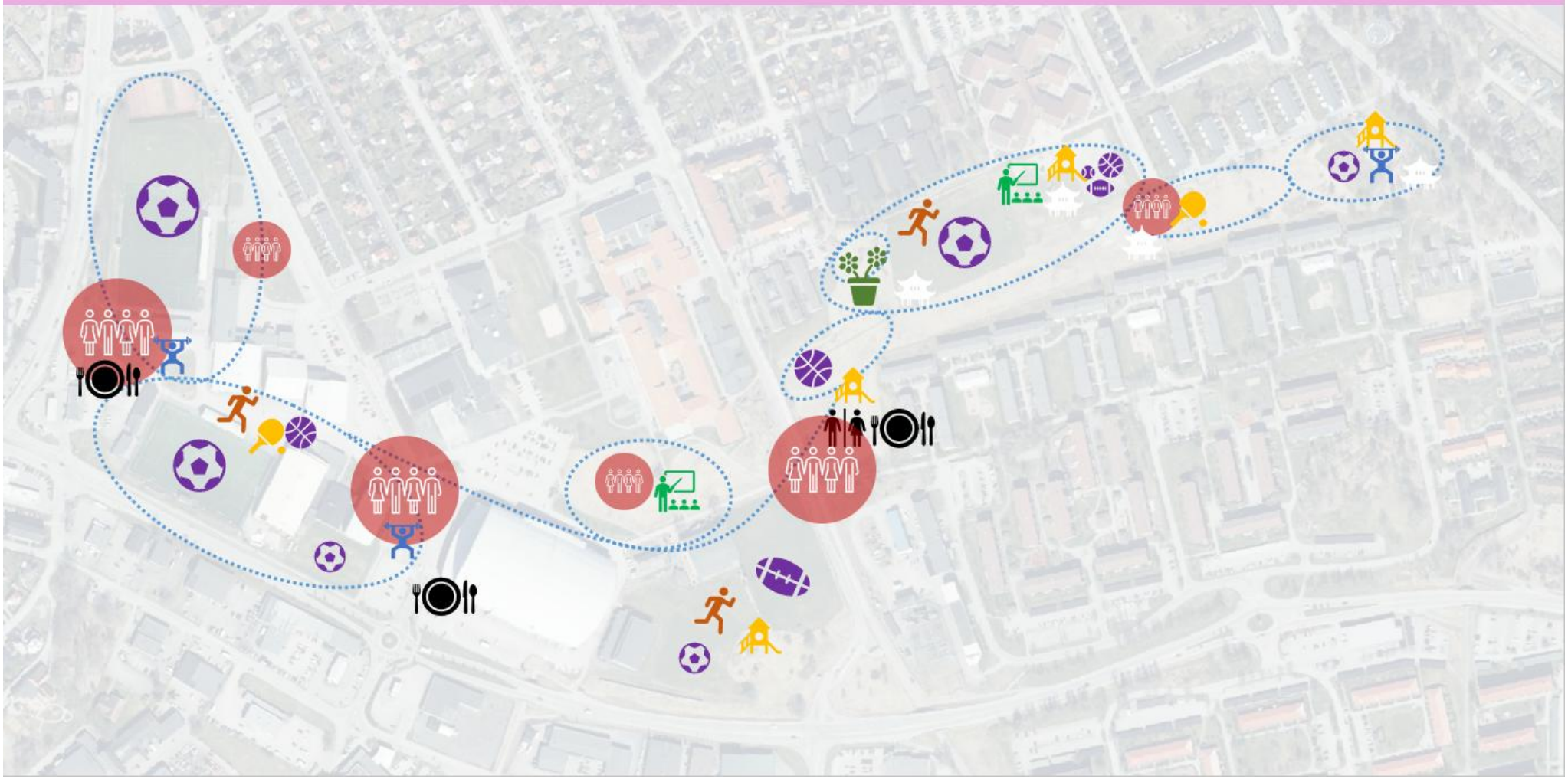

Entrén till Idrottshuset. Positivt exempel med flera detaljer av punkterna nere. *Foto: Martin Staude*

Entréerna till ny- eller ombyggda idrottshallar ska ha en hög gestaltningskvalité med återkommande detaljer som:

- Skärmtak eller indragen entré
- Glasat dörr- och fönsterparti
- Utstickande färgdetaljer
- Belysning
- Stenlagd, permeabel markyta
- Minst ett träd och varierad plantering
- Sittmöjligheter
- Cykel- och mopedparkering
- Stor skylt med namn på hallen och mindre skylt som listar upp vilka idrottsgrenar som hallen normalt används för

LIV OCH RÖRELSE

2. Liv och rörelse

Sportcentrum och stadspark Torpa ska associeras med liv och rörelse. Här ska det finnas en bredd av aktiviteter för olika grupper och behov. Alla ska känna sig välkomna och hitta aktiviteter eller platser att vilja använda och vara på. Utbudet ska stimulera till rörelse, lek och gemenskap, men också till lugnare och rofyllda aktiviteter.

UTGÅNGSLÄGE

Idag präglas Sportcentrum framför allt av föreningslivets aktiviteter samt bil- och cykeltrafiken. Torpagärdet har - trots att den delvis används som skolgård med lekplats och stor gräsplan - en låg variation av aktiviteter. Hela området har för få platser som bjuder in till aktiviteter och gemenskap.

Öppna platser som bjuder in till aktivitet och rörelse i både större och mindre sammanhang. *Foton: Moa Carlsson*

2.1 FUNKTION LIV OCH RÖRELSE

Sportcentrum är mittpunkten för idrottens föreningsliv i Vänersborg. Tusentals människor kommer regelbundet hit för att träna i de olika hallarna och på gräsplanerna. Stadsparken är ett allmänt grönområde med närhet till skolor, bostäder, äldreboende och vårdcentral.

Båda områdens utbud och utformning ska utgå från de individuella platserna och arbeta utifrån de förutsättningar som finns just där.
På detta sätt utvecklas området till ett flertal unika platser som knyter an till samt fungerar i sina respektive omgivningar och bjuder in människorna till lek och rörelse. Samtidigt lockar aktiviteterna i parken och platserna för spontanidrott i Sportcentrum besökare utifrån. En stor variation av aktiviteter som vänder sig till olika grupper, aktiviteter som är för barn, unga, vuxna, äldre, skolverksamhet, föreningsliv och privata arrangemang leder till att en variation av människor rör sig i området, dag som kväll, sommar som vinter. På så sätt ökar tryggheten.

För att Sportcentrum och stadspark Torpa ska kunna främja liv och rörelse behöver framtida åtgärder:

- inkludera det offentliga rummet för liv och rörelse
- skapa anledningar att vistas i området
- ge möjlighet för invånare att påverka och interagera med sin närmiljö
- öka trygghets- och skapa skönhetsupplevelser
- skapa mångfunktionella platser, välkomnande för flera målgrupper
- främja unika och identitetsskapande aktiviteter
- projekteras i samverkan mellan kommun, föreningsliv och invånare.

Följande funktioner ska finnas i området:

- Paviljonger och uteklassrum
- Konst
- Samlingsplatser
- Odlingsytor
- Spontanidrott
- Motionsslingor
- Utegym
- Bollplaner/Multiarena
- Lek- och aktivitetsmiljöer
- Kiosk, café eller foodtruck

2.2 GESTALTNING LIV OCH RÖRELSE

Grundläggande gestaltningsprinciper är att:

- varsamt bädda in aktivitets- och mötesplatserna i omgivningen,
- kombinera sociala och ekologiska funktioner på en och samma plats,
- gestalta flexibla och karaktärsfulla platser utifrån ett helhetsperspektiv avseende till exempel tema, färgskala och materialitet,
- inkludera konstnärlig gestaltning och samverkan,
- eventuellt testa olika lösningar i liten skala innan permanent lösning bestäms
- låta barn och unga vara delaktiga i gestaltningen av sina lekmiljöer.

Paviljonger och uteklassrum

Mindre och i huvudsak öppna byggnader med tak och jämnt golv som uppmuntrar till yoga, dans och annan privat eller offentlig aktivitet. De utformas universellt och expressivt beroende på platsen, dess syfte och målgrupp. Paviljongerna utrustas med belysning, högtalare och sittmöjligheter.
I närhet till skolorna kan en paviljong även vara uteklassrum. Sittplatserna behöver vara relativt täta för att kompensera för en något sämre akustik jämfört med inomhus. Material bör vara naturliga för att förstärka utomhuskänslan.

Genom konst och arkitektur kan unga vara del av att utveckla och aktivera platser. ”Kepsen” är ett exempel från Råslätt i Jönköping. *Foto: Ricard Estay*

Konst

Konst ska vara en naturlig del i alla offentliga miljöer och även så i Sportcentrum och stadsparken. Konst kan vara en integrerad del av byggnadsverken och parkgestaltningen eller vara fristående skulpturer på publika platser.

Samlingsplats

En variation av olika platser för mer publika aktiviteter eller mer intima rofyllda platser. Platser för små och stora sällskap att umgås, grilla, träffas innan träning, hänga och ladda mobiltelefonen eller låna och läsa en bok. Möbleringen är vädertålig och bekväm att sitta

och ligga på en längre stund. Grönstrukturen i anslutningen är rumsbildande.

Solstolar och parasoll *Foto: NOLA*

En amfiteater är lämplig samlingsplats för större evenemang.
Foto: Uppsala kommun

Gemensam odling

Engagerade boende, en förening, skola eller annan kommunal verksamhet kan bedriva odling i stadsparken. Att odla i form av fruktträd, skogsträdgård eller odlingslådor kan vara öppet för alla. Skyltar uppmanar pedagogiskt till ett respektfullt nyttjande. Redskapsbod och en samlingsplats samt draget vatten och el behövs vid odlingarna.

Frukt och bär i parker möjliggör för pedagogiska och hälsofrämjande aktiviteter. *Foto: Johan Östberg*

Spontanidrott

Platser för spontanidrott ökar möjligheten till rörelse både inom skolverksamhet, föreningsliv och på privat initiativ. Små anläggningar för olika bollsport och för friidrotten med sitt tydliga formspråk kan med fördel kombineras i utformningen av platser inom Sportcentrum. I stadsparken placeras sådana platser närmare skolorna än bostadshusen.

En löparbana kan spontant användas av skolor, föreningar och privatpersoner. *Foto: Freepik.com*

Motionsslingor

I området finns olika långa motionsslingor som delvis går samman med befintliga trottoarer och huvudstråket och delvis anläggs inbäddat i park- och naturmiljön. De är markerade efter olika distanser. Vissa slingor är fysiskt framkomliga för alla, medan andra är mer utmanande med ojämnt underlag och brantare lutningar.

Motionsslingor och promenadstråk ska komplettera varandra med hänsyn till den fysiska tillgängligheten.
Foto: Freepik.com

Utegym

Flera olika utegym som fungerar både för allmänheten och föreningslivet finns utspridda i hela området.

Universella utegym med enkla redskap som är användbara för en stor målgrupp. *Foto: Freepik.com*

Variationen ska möjliggöra olika träningsformer även för barn, äldre och människor med funktionsvariationer. Att blanda redskapen på en och samma plats möjliggör exempelvis för barn att träna tillsammans med föräldrarna eller för äldre att träna med sina vuxna barn.

Bollplaner/Multiarena

I hela området finns en variation av bollplaner som möjliggör för allmänheten att utöva olika typer av bollsporter som exempelvis basket- eller volleyboll. Bollplaner kan även placeras på stora takytor. Föreningar kan långtidsboka ett visst antal tider som tydligt annonseras på informationsskyltar. Underlaget och utrustningen är tåliga så att bollplanerna är långfristigt attraktiva att användas. Även sittplatser och belysning bör ingå i utrustningen.

Bollsport och spontanidrott ökar möjligheten till rörelse och socialt umgänge. *Foto: Freepik.com*

Lek- och aktivitetsmiljöer

I stadsparken finns det gott om plats för lek. Barn och unga kan röra sig fritt och använda både ”klassiska” lekplatser och naturligt i landskapet integrerade miljöer för exempelvis vattenlek, rollek, motorisk och fantasilek. En bygglekplats eller liknande under en kommunal verksamhets regi är pedagogiskt värdefullt och en stimulerande miljö för barn att utvecklas i. Grönska ger vind- och solskydd.

Lekmiljöer kan se mycket olika ut: ”designade” med färgglada klätterställningar m.m. eller som återhållsamma och dagvattenreglerande ”lekotoper”. Variation ger flera lekvärden och bidrar till platsers olika karaktär och rumslighet.
Foton: Moa Carlsson

Även klätterställningar, hinderbanor och skateramper är mångfunktionella aktivitets-miljöer.

Skateramp *Foto: Freepik.com*

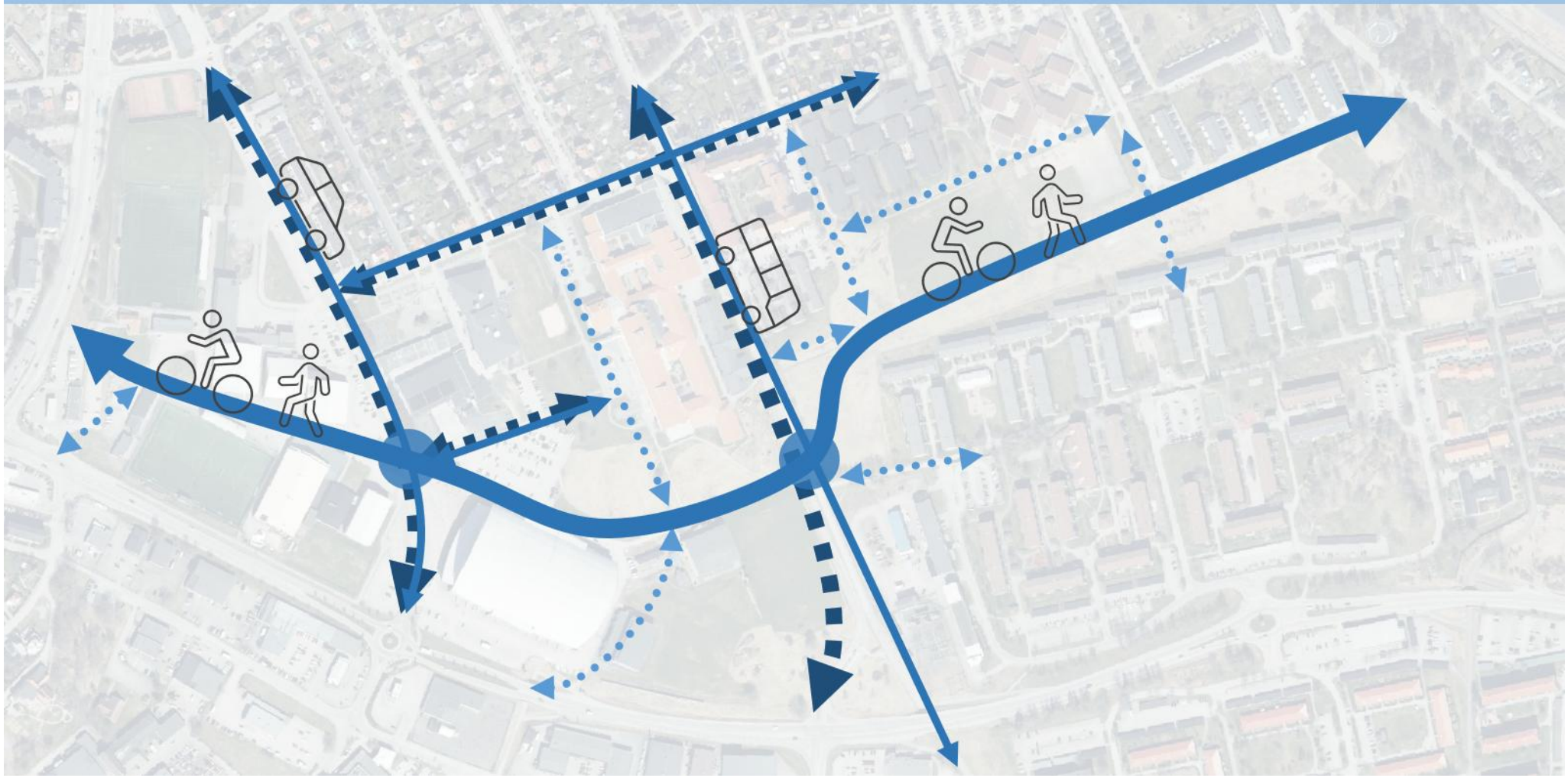
Kiosk/Café/Foodtruck

Möjligheten att köpa mat och dryck ökar liv och rörelse i området. För detta är torg en naturlig placering. På Sportcentrum kan det möjliggöra försäljning vid temporära evenemang och i anslutning till stadsparken kan både skolelever, boende och besökare spontant fylla på med energi under en lång dag i parken.
Både foodtruck och container är flexibla lösningar för att testa och hitta den bästa platsen.

Mat och dryck hör till en lång dag i området. *Foto: Freepik.com*

TYDLIGA FLÖDEN

TECKENFÖRKLARING

Fordonstrafik

Huvudstråk för gång, cykel och moped

Gång- och cykeltrafik

Gångstråk (huvudsakligen)

3. Tydliga flöden

Biltrafiken mellan stadsdelarna norr och söder om Sportcentrum och stadsparken är viktiga och förblir i princip oförändrade, men gång- och cykeltrafiken prioriteras, ges företräde och tryggas. Ett nytt stråk för gående, cyklister och mopeder stärker flödet genom Sportcentrum, stadsparken samt mellan stadsdelarna öster och väster om området.

UTGÅNGSLÄGE

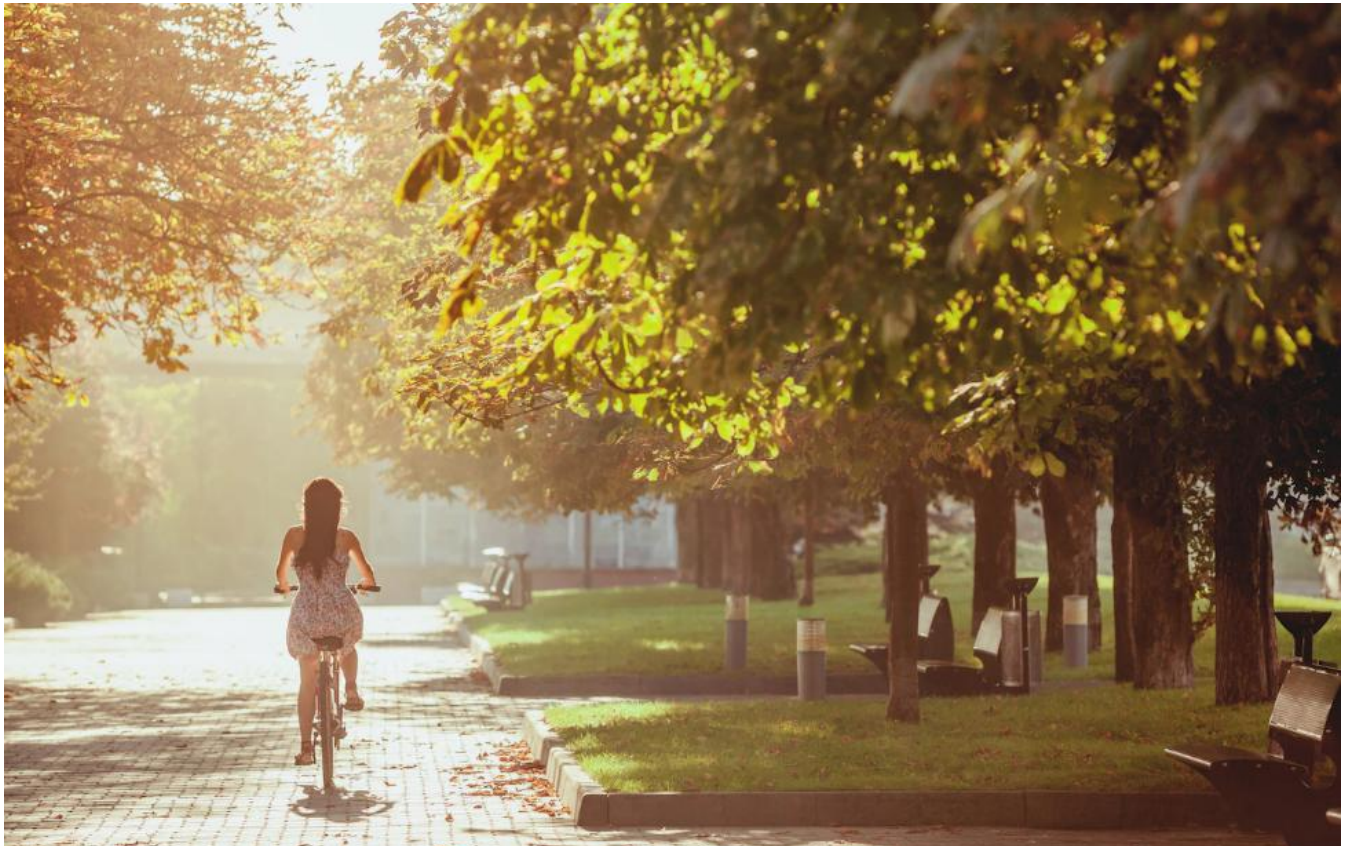
Brättevägen och Torpavägen är anpassade främst till bil- och busstrafiken och visar uppenbara brister till cyklisters och gåendes nackdel. I Sportcentrum och på Torpagärdet är det svårt att orientera sig som gående eller cyklist främst på kvälls- men även på dagtid.

CHECKLISTA TRAFIKSTRUKTUR

- Ett huvudstråk för gående, cyklister och moped av klass 2
- Uppmuntra till aktiv mobilitet för alla
- Ett komplett nätverk av gång- och cykelvägar
- Säkra övergångar
- Växtlighet i gatumiljön stöttar stråkens tydlighet

3.1 FUNKTION TYDLIGA FLÖDEN

Det är viktigt att gång- och cykelstrukturen består av ett sammanhängande nätverk av vägar. Tätheten mellan målpunkterna kan vara avgörande om människor väljer att gå och cykla. Viktigt är också att personer med funktionsvariationer kan förflytta sig i och använda de offentliga miljöerna på lika villkor som alla andra. För att skapa en avslappnad

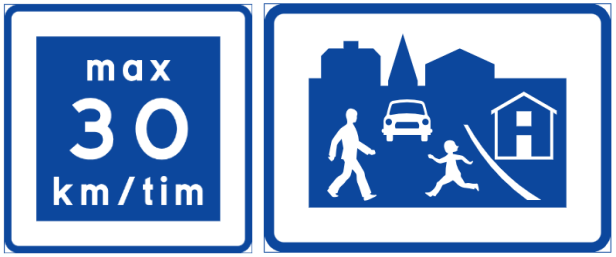

Exempel på en bred cykel- och promenadväg i ett parklandskap. Att dela av gång- och cykeltrafiken från biltrafiken skapar en avslappnad miljö för ett tydligt flöde för gående och cyklister. *Foto: Freepik.com*

miljö som inte upplevs stressig ska gång- och cykelvägar möjliggöra för att kunna gå och cykla i bredd och samtala. Som en ryggrad binder huvudstråket samman själva Sportcentrum och stadspark Torpa samt stadsdelarna längs Edsvägen och Marierovägen. Hela stråket måste utan avbrott vara attraktivt, tryggt och säkert för gående och cyklister för att användas av många på ett naturligt sätt. Där stråket korsar Brättevägen och Torpavägen som för biltrafiken är viktiga kopplingar till närområdet och centrum behöver övergångarna präglas av tydlighet både för gående, cyklister och bilister.

Generellt bör bilarnas hastighet regleras med hänsyn till korsande cykel- och gångtrafik och parkerande bilar men även för att minska gatans attraktivitet för onödig genomfart.

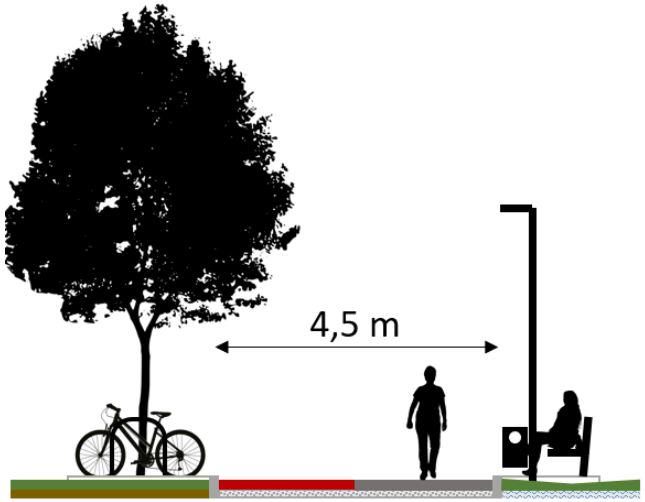
Infarten för bilar och bussar till stora Arena-parkeringen måste skyltas tydligt.

På Brättevägen och Torpavägen regleras hastigheten ner till 30 km/tim. Där biltrafiken korsar entrétorgen gäller gångfart.

3.2 GESTALTNING TYDLIGA FLÖDEN

En säker och fungerande gatumiljö påverkas i högsta grad av en tydlighet i gestaltningen. Samtidigt behöver gaturummet vara en attraktiv miljö att röra sig i och gå i linje med kommunens ambitioner om hållbarhet. Nedan ges förslag på hur de olika gatorna och vägar inom området kan utformas så att fler människor väljer att röra sig till fots eller cykla och att grönstrukturen som en naturlig del av gatumiljön reglerar dagvattenflödena.

Huvudstråket med grönstruktur, dagvattendike, sittplatser, källsortering, belysning och cykelparkering

Huvudstråket

Som genomgående gång-, cykel- och mopedväg sträcker sig huvudstråket mellan den nya entrén vid Edsvägen och Marierovägen.

- Gång-, cykel och mopedväg
- 4,5 m bred, delad med mittlinje
- Asfalterad (röd asfalt för cykelbana)
- Belyst med enhetlig armatur
- Grönstruktur som följer stråket (t.ex. trädallé eller rabatter)
- God sikt vid övergångar och korsningar
- Förbinder i långa mjuka svängar flera aktivitetsplatser i parken och Sportcentrum
- Orienteringsskyltar hänvisar till viktiga målpunkter inom och utanför området
- Sittmöjligheter och källsortering jämnt fördelade längs med stråket

Gång- och cykelpassager

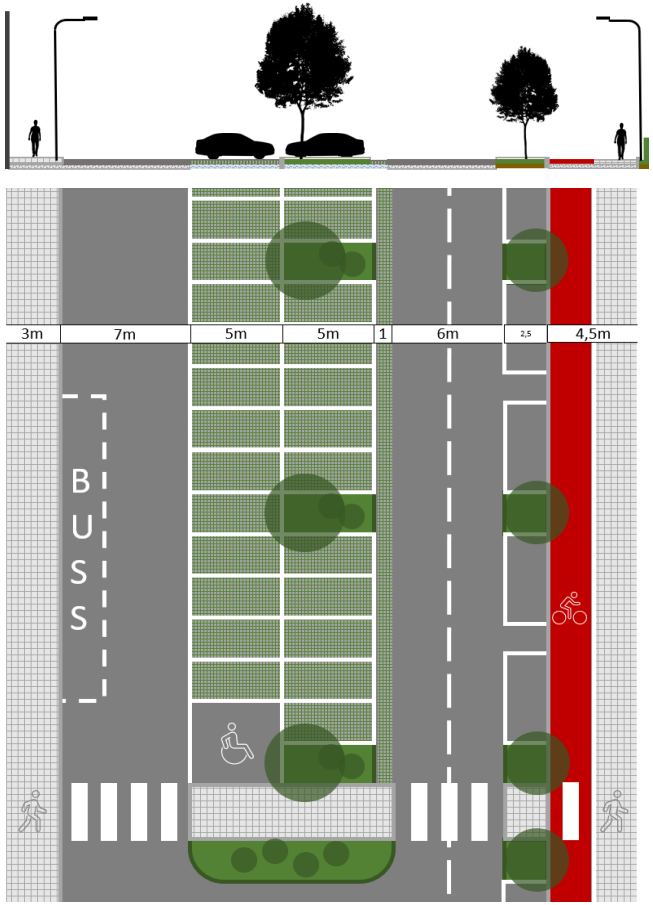
- Gång- och cykelväg
- 3 m bred
- Asfalterad
- Belyst med enhetlig armatur
- Grönstruktur som följer stråket (trädallé)
- God sikt vid övergångar och korsningar

Gångpassager

- Gångväg
- 2,5 m bred
- Asfalterad
- Belyst med enhetlig armatur
- God sikt vid övergångar och korsningar

Brättevägen

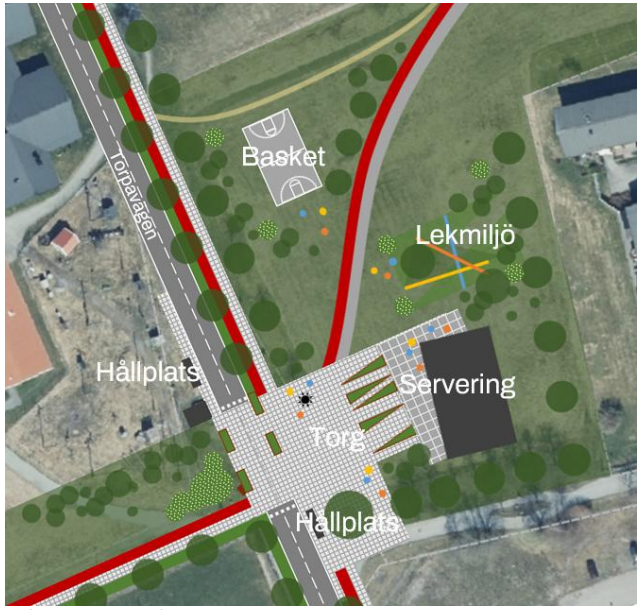
Vägen är en bred gata på 24 m inkluderande parkering och trottoar på bägge sidor samt cykelväg på östra sidan. För att öka grönstrukturen i området skapas flexzoner längs gatan där bilparkering blandas med träd och dagvattenbäddar.

Principskiss på Brättevägen inkl. trottoarer, röd cykelväg, plantering i flexzonerna, parkering och angöring vid hallarna; tydliga övergångsställen

- Hastighetsreglering max 30 km/h
- Upphöjda övergångsställen för gående och cyklister
- Dubbelriktad gata på 6 m bredd med streckad mittlinje
- Gång- och cykelväg, 4,5 m på östra sidan (röd för cykel)
- Trottoar, 3 m på västra sidan
- Flexzoner med varvat parkering och grönstruktur
- Enhetliga högre belysningsstolpar

Torpavägen

Idéskiss på entrétorg vid Torpavägen där huvudstråket korsar. Gående, cyklister och bussar samsas på en översiktlig stor yta.

Vägen byggs om till en vanlig stadsgata med dubbelriktad körbana samt flexzon på östra sidan för dagvattenhantering, busshållplats och trädallé.

Där huvudstråket korsar bildas en områdesentré mellan Sportcentrum och stadsparken.

- Hastighetsreglering max 30 km/h
- Brett och upphöjt övergångsställe där huvudstråket korsar
- Busshållplatser direkt vid torgytan medför ett naturligt stopp för bussarna
- Dubbelriktad gata på 6 m bredd utan stängsel eller mittrefug
- Gång- och cykelväg, 4,5 m på östra sidan
- Flexzon
- Enhetliga högre belysningsstolpar

Exempel på torgyta med hög grad på grönska och vistelsekvalité. Platsen blir knytpunkt mellan kollektivtrafik och olika målpunkter och fungerar som områdesentré för de som kliver av bussen här.
Nya Brunnsparken, Göteborg *Foto: Moa Carlsson*

ÖVERSIKTLIG PARKERING

TECKENFÖRKLARING

Parkering bil och moped

Cykelparkering

Busshållplats, angöring (även bil)

Leveranser

4. Översiktlig parkering

Ytorna för parkering och angöring påverkar i hög grad disponeringen, funktionen och upplevelsen av området. Placering, storlek och utformning av parkerings- och angöringsytorna är relevanta frågor för en hållbar stadsmiljö. Förutom bilar kräver även cyklar och mopeder medvetet utformade ytor i närheten till målpunkterna. Tillgänglighet, säkerhet och skydd behöver fungera i samband med parkering och angöring.

UTGÅNGSLÄGE

Parkeringssituationen i Sportcentrum är mycket otydlig. Ytor för parkering och angöring finns utspridda på flera ställen längs Brättevägen och mellan idrottsanläggningarna. Detta medför trafik och stora asfaltytor runt anläggningarna på bekostnad av plats för kvalitativa friytor. Området upplevs som rörigt och otryggt.
Vid Torpagärdet finns mindre parkeringar på Nämndemansgatan och Lagmansgatan.

4.1 FUNKTION ÖVERSIKTLIG PARKERING

Den relativt höga tätheten på idrottsanläggningar i Sportcentrum gör att behovet av bilparkering inom området är högt under vissa tider på kvällar och helger. Samtidigt är omställningen till hållbara transporter, dvs att människor väljer att cykla eller använda kollektivtrafiken i stället för bilen ett av Vänersborgs utvecklingsmål. Ytor för bilparkering och angöring kan dock inte tänkas bort helt eftersom många kommer till Sportcentrum från längre håll.

Ordning och reda, skyltning samt en bra belysning sänker stressnivån hos människorna samt gör att området upplevs som mer säkert och tryggt.

Viktigt är att placera ytor för parkering och angöring i acceptabelt avstånd från flertalet idrottsanläggningarna för att nå en hög grad av samnyttjande. Onödigt körande mellan olika parkeringsområden ska undvikas genom att slå ihop områdena till en väldisponerad parkering längs med Brättevägen. Skyltar hänvisar tydligt till infarterna och att gå från bilen till målpunkterna ska kunna ske på ett säkert sätt på gångvägar som är lätta att nå från p-platserna.

Cyklar och mopeder ska i Sportcentrum parkeras helst direkt invid entréerna till anläggningarna och omklädningsrummen. De utformas med omtanke så att cyklarna och mopederna kan stå fastlåst och skyddat. Större cykel- och mopedparkeringar ska även finnas vid områdesentréerna vid Edsvägen, Arenan, Torpavägen och centralt i stadsparken.

Längs med huvudstråket finns dessutom kompletterande enskilda cykelställ.

4.2 GESTALTNING ÖVERSIKTLIG PARKERING

Angöring

Ytorna för angöring med personbil och bussar kan med fördel kombineras med parkeringsplatserna. Ytorna bör vara begränsade i antalet och ligga nära entrétorg för att betjäna så många målpunkter som möjligt.

Zoner för leveranser med lastbilar bör av säkerhetsskäl ordnas så att de är åtskilda från parkerings- och gångtrafiken.
Platskrävande vändplatser för lastbilar och p-platser för bussar som bildar ödsliga asfaltytor undviks.

Större leveranser exempelvis vid evenemang kan ske med försiktighet via torgytor. Torgen ska dock i första hand gestaltas utifrån vistelsekvalitéer. Exempelvis lastbilars svängradier får inte styra utformningen av ytor som är avsedda för människorna.

Vid Edsgatan, direkt vid nya entrén till Sportcentrum skapas en angörings- och väntplats som är anpassad speciellt för bussar och större resesällskap. På så sätt undviks att bussar är tvungna att köra och manövrera inne i Sportcentrum.

Bilparkering

Största delen av bilparkering till Sportcentrum placeras längs med Brättevägen och en parallell angöringsväg. Härifrån kan även nås ett möjligt parkeringsdäck under hallkomplexen.

De utspridda p-platserna kring tennishallarna byggs bort. De övriga befintliga bilparkeringarna bakom bensinstationen och runt arenan optimeras och utvecklas.

Permeabel markbeläggning och skuggande trädrader förbättrar avsevärt dagvattenhanteringen och skapar en mildare mikroklimat som bland annat sänker temperaturerna i de parkerade bilarna. Foto: Johan Östberg

Infarter till parkeringarna skyltas tydligt. Alla parkeringar belyses jämt med belysningsstolpar motsvarande de på Brätte- och Torpavägen. P-platserna bör generellt utformas med exempelvis gräs-armeringssten så att dagvatten kan infiltreras. Trädrader mellan p-platserna och runt parkeringarna skuggar både parkerade bilar och asfaltytorna.

Vägvisare eller orienteringstavlor upplyser om målpunkterna i området som nås via gångstråk som leder gående på ett säkert sätt från angörings- och parkeringsplatserna till entréerna.
Särskilt barn utsätts för olycksrisk om sådana gångstråk saknas!

Idéskiss på parkering och angöring vid Brättevägen i höjd med entrétorget till Vänervallen Nord och idrottshuset. Tydliga övergångar, in- och utfarter samt gångstråk längs parkeringen.

Den bästa p-platsen...
... är den som inte behövs och i stället kan användas för ett annat syfte.

Att testa temporära omvandlingar av parkeringsytor och gator möjliggör en flexibilitet samt ger plats för utevistelse och sociala möten. I samband med större evenemang exempelvis kan utemiljöer behöva kompletteras med temporära cykelställ, sittplatser och ställplatser för foodtrucks på p-platserna för att uppmuntra människorna till att ta sig hit med cykel eller kollektivtrafiken och vistas i det offentliga rummet innan och efter evenemanget.

Bilderna ovan visar ett projekt i Stockholm där en gata (och p-platserna) omvandlats för en period... Foto: Tobias Nordström

Cykelparkering

Cyklar parkeras nära ingångar, vid områdes-entréerna samt vid aktivitets- och samlings-platser. Parkeringar ska ha god belysning, vara väl synliga och lätt att nå från cykelväg.

Cykelställ med dränerande lager är en mångfunktionell lösning som hanterar både dagvatten, cykelparkering och växtbädd.
Foto: Edge

Cykelpollare väljs som möjliggör fastlåsning även av el-scooter, barncykel och större cyklar såsom lådcykel, cykelvagn, funktionsanpassade cyklar mm.

En större cykelparkering i Sportcentrum samt i stadsparken bör utrustas med cykelpump.

En del ungdomar använder klass-1-mopeder. De får inte parkeras på trottoarer eller cykelparkeringar. Men i stället för att ta upp en hel bilparkeringsplats med en moped bör ett antal p-platser i närheten av entréerna skyltas för användning av flera mopeder samtidigt. En möjlighet är också att lämpliga ytor markeras ut för parkering uteslutande för klass-1-mopeder.

Exempel på väderskyddade cykelställ nära entréerna till hallarna och fotbollsplanerna. *Foto: Freepik.com*

Där cyklar ofta står parkerade under en längre tid, till exempel vid områdesentréerna rekommenderas väderskyddade cykelställ. Markbeläggningen bör möjliggöra infiltrering av dagvatten.

BELYSNING OCH SKYLTAR

5. Belysning och skyltar

Gatubelysning och skyltar ökar trafiksäkerheten och orienterbarheten. Inom täta områden som Sportcentrum behöver belysningen vara avstämt i sin helhet och följa ett övergripande koncept för att även öka platsers attraktivitet och upplevda trygghet för gående. Olika rum som har olika funktioner kräver olika belysnings- och skyltningskoncept. I en park behöver belysningen skapa en trivsam stämning och ta hänsyn till växt- och djurlivet.

UTGÅNGSLÄGE

Inom Sportcentrum är belysningen reducerad till närmast bara gatubelysningen och enstaka armaturer på byggnadernas fasader. De stora fotbollsplanernas belysningsmaster bidrar vid tillfällena då det är matcher eller träning på gång. Torpagärdet är lite belyst endast av vägbelysningen längs utkanten. För övrigt är gärdet mörkt på kvälls- och nattetid. Även på dagtid är det svårt att orientera sig i området eftersom det saknas skyltar till målpunkterna.

5.1 FUNKTION BELYSNING OCH SKYLTAR

Platser

Aktivitetsytorna och mötesplatserna i stadsparken har olika syften. Utöver orienterbarhet, säkerhet och trygghetsupplevelsen ska belysningen av platserna också vara anpassad till den enskilda platsens karaktär och syfte. Exempelvis kan konst i form av lysande skulpturer eller projicerade färgmönster på marken skapa meditativa rum och stämningsfulla mötesplatser i stadsparken.

Vinterbelysning skapar stämning och trygghet i Södertälje.
Foto: Pontus Orre

Skyltar och QR-koder upplyser pedagogiskt om exempelvis odlingars syften och hur de är tänkta att användas och värnas. Ytor som delvis fungerar som skolgård skyltas så att allmänheten förstår och nyttjar dessa ytor respektfullt och endast utanför skoltid.

I Sportcentrum kan flaggstänger på centrala platser möjliggöra annonsering för olika evenemang.

Reklamskyltar i området samordnas genom ett övergripande skyltprogram.

Bra exempel från arenatorget i Sportcentrum med stor skylt på byggnaden, markerade entréer, belysningsmast och flaggstänger.
Foto: Martin Staude

Entréer till byggnader och anläggningar

Entréerna till idrottsanläggningarna och övriga byggnader belyses och skyltas med omsorg så att det är lätt för områdets besökare att orientera sig och hitta rätt. Entréerna ska upplevas som inbjudande.

Informations- och orienteringstavlor

Orienteringstavlor och skyltar med exempelvis trygghetsinformation på flera språk samt vägvisare finns vid busshållplatser och områdesentréerna för att leda besökaren vidare inom området och ut mot stan. Flaggstänger ger möjlighet till reklam för evenemang och sponsorer.
Informationsskyltar om kollektivtrafiken finns vid lämpliga platser i båda områden.

Vägvisare vid cykelvägar underlättar orientering och tydliggör avstånd till platser. *Foto: Stockholm stad*

5.2 GESTALTNING BELYSNING OCH SKYLTAR

Platser

Det är viktigt att gestaltningen av alla offentliga rum är genomtänkt i sin helhet och att inte missa de sista "ingredienserna" som gör att den skapade miljön kan leva upp till förväntningarna.

Belysningen och skyltningen på platser gestaltas karaktärsfullt. Till exempel LED-lister i markbeläggningen, enskilda belysta trädkronor och sittbänkar eller belysningsmaster med riktade ljuskällor och filter används där större allmänna platser bildar torgliknande ytor.

Belysning på platser skapar karaktär. *Foton: Freepik.com*

Gator, gång- och cykelvägar

Där trafiken står i fokus sker belysning och vägskyltning enligt gatuenhetens rutiner. Om möjligt väljs högre belysningsstolpar för gator med biltrafik, något lägre stolpar för gång- och cykelvägar som exempelvis huvudstråket och kortare stolpar för rena gångvägar. Vägvisare på belysningsstolparna gör det lätt att hitta till målpunkterna.

Stråk

Stråk mellan parkeringar och byggnadsentréer förtydligas med LED-belysning i markbeläggningen eller med pollare. Även underordnade stråk i parkområdena som exempelvis motionsslingor får en återhållsam, marknära men ändå tydlig belysning.

Entréer till byggnader och anläggningar

Entréerna gestaltas med effektfull belysning av entréytan och fasaden. Skyltar informerar besökaren om byggnadens namn, användning, lokaler, nummer eller liknande beteckning av entrén och kan med fördel vara del av belysningskonceptet.

Entréer kan förstärkas med unika skyltar och belysning.
Foto: Florian Kynman

RIK GRÖNSTRUKTUR

6. Rik grönstruktur

Grönstrukturen är fundamental i stadens offentliga miljöer. Grönska i staden är en stor investering men mångfalden av ekosystem-tjänster som naturen bidrar med över en lång tid framöver går inte att väga upp i pengar. Träd, regnbäddar, gröna platser, lekfulla levande miljöer är mångfunktionella lösningar för en hållbar framtid. Grönskan har en egen funktion men berikar även de flesta andra funktionerna i området.

UTGÅNGSLÄGE

Sportcentrum nyttjas intensivt för idrotts- och trafikändamål som medför en hög grad av bebyggelse och hårdgjord yta. Bortsett från diverse gräsbollplaner och några gatuträd i hårdgjorda miljöer finns bara få grönytor. Torpagärdet är ett öppet grönområde. Västra delen är en stor och flack gräsyta.
På sommartid är en stor del klippt till en bollplan. Östra delen är småkullig med berg i dagen, en variation av olika trädarter samt en liten bollplan.

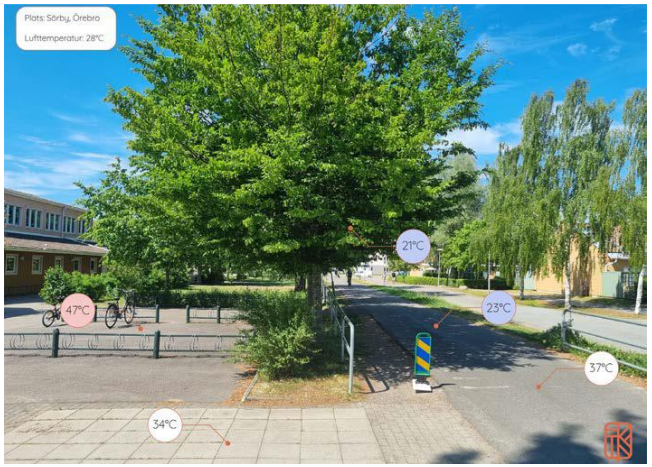
CHECKLISTA GRÖNSTRUKTUR

- Inventering av befintlig grönstruktur
- Planering, gestaltning och förvaltning i nära samarbete mellan förvaltningar och invånare
- Öka mångfald på växter och ekosystemtjänster
- Mångfunktionell och anpassad grönstruktur

6.1 FUNKTION RIK GRÖNSTRUKTUR

Genom utveckling av grönstrukturen i Sportcentrum och stadsparken ges större plats och betydelse för naturen i stadsrummet.

Ekosystemtjänsterna bevaras och stärks. Gröna ytor tar hand om dagvatten och skyfall. En ökad mångfald av träd, buskar och blommande växter ger underlag för fler olika djurarter. Träd ger skugga och sänker temperaturer vid värmeböljor.

Skillnader i temperatur i luft och på olika ytor. Skugga och genomsläppliga markbeläggningar sänker temperaturen avsevärt. *Bild: Trädkontoret*

En rik grönstruktur förbättrar luftkvaliteten och ökar kvaliteten i områdets urbana livsmiljöer.

Avstämd med de andra fem funktionerna i detta dokument är grönskan en viktig faktor för att skapa trevliga rum, stärka lek- och lärvärden för barn samt att främja rörelse och aktivitet för alla. Detta ger invånarna positiva hälsoeffekter och främjar social inkludering.

Sportcentrums och stadsparkens identitet stärks och hela området ges en tydligt positiv karaktär genom en omsorgsfull utveckling av grönstrukturen. Stadsparken ska dessutom fungera som spridningskorridor, en ekologisk länk till övriga angränsande grönområden i stan.

6.2 GESTALTNING RIK GRÖNSTRUKTUR I SPORTCENTRUM

Grönstrukturen utvecklas avstämt med de övriga fem funktionerna (se motsvarande kapitlen). För att kunna ta hänsyn till alla funktioner samtidigt är gestaltningen av alla platser en viktig del i att skapa säkra och trygga miljöer.

Grönstrukturen stärks i Sportcentrum främst längs med områdesgränserna, på lokalgator och stråk samt på entré- och mötesplatser och parkeringar. Grönytan söder om gymnasiet utvecklas till en mindre regnpark med dagvattenfunktion och vistelsekvalitéter som bildar övergången till stadsparken på andra sidan Torpavägen.

Bevara, stärka och restaurera befintlig grönstruktur

Sportcentrums befintliga grönstruktur i form av träd i en hårdgjord miljö behöver utvecklas. Trädens livsmiljöer behöver förbättras för att säkerställa deras välmående. Växtbäddar anläggs och markbeläggningen runt träden förbättras avseende vattengenomsläppligheten. Ett mellanskikt av blommande växtlighet tillförs för att bidra med ökad biologisk mångfald, rening av dagvatten samt en varierad och inbjudande miljö.

Exempel från området. *Foton: Moa Carlsson*

Grönska i gatumiljö

Längs bilvägar och gång- och cykelstråk gestaltas grönstrukturen på olika sätt som exempelvis trädalléer, enskilda gatuträd, sammanhängande dagvattenstråk samt enskilda regnbäddar eller ängsgräsytor. För att uppnå den bästa effekten i en krävande miljö både ur ekologisk och estetisk synvinkel krävs planering i ett tidigt skede för att säkerställa tillräckligt med utrymme och kvalitativa markförhållanden i form av tilltagna växtbäddar.

Trädalléer och enskilda gatuträd

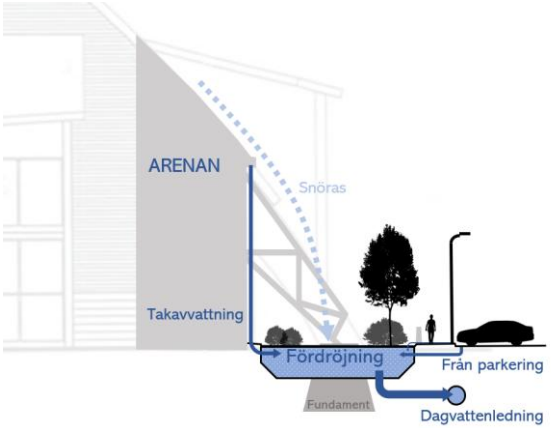
Platsen och dess funktion, ekologiska aspekter samt förvaltnings- och skötselnivån styr gestaltningen och val av trädkomposition. Trädalléerna behöver vara väl avvägda och proportionerliga i förhållande till bebyggelsen. För att exempelvis fungera som avgränsande ridå framför en hög bebyggelse behöver träden vara av högväxande art och redan vid plantering ha en rejäl storlek. Enskilda gatuträd är ett bra alternativ för mindre platser i anslutning till en korsning eller entré. I mindre utrymmen kan ett mindre träd med spektakulär blomning eller höstfärg bidra med estetiska värden. På större platser kan ett stort träd utvecklas i en gestaltad rabatt med fler växter och då bidra med ett flertal värden och ekosystemtjänster.

Dagvatten

Sammanhängande dagvattenstråk i gatumiljön kan variera i utformning och inkludera olika funktioner, t.ex. regnbädd med renande funktion och p-platser med permeabel markbeläggning. Bild: Edge

Ett dagvattenstråk anläggs längs med Brättevägen för att fördröja och rena vattenflödena. Parkeringsytorna utformas med permeabla marksten och ett underliggande genomgående magasin. Mellan grupper av fem till sex p-platser placeras nedsänkta regnbäddar och alléträd. Längs med huvudstråket genom Sportcentrum anläggs flera nedsänkta regnbäddar för att fånga upp vattnet från stråket och angränsande platser.

Principskiss på fördröjning av takavvattning och dagvatten från parkeringen vid arenan.

Parkeringsytor

De större parkeringarna avgränsas med planteringar mot entréplatser och liknande. Parkeringsytorna för bilar och cyklar bör vara av permeabla marksten medan körbanorna kan vara asfalterade. Större parkeringar förses med gångbanor, belysningsstolpar och träd som skuggar de parkerade bilarna.

Gräsarmeringsten. *Foto: Benders*

Gröna sociala platser

I Sportcentrum finns flera platsbildningar i anslutning till områdesentréerna och hallarna. Grönska i form av träd, buskar, blommande perenner och gräsytor bidrar med inramning till dessa platser samt estetiska, ekologiska och sociala värden.

Platsen vid gymnastikhallen och Arenan
Grönstrukturen utvecklas så att den bidrar till rumsligheten. Placeringen möjliggör även för regnbäddar och skuggade sittplatser.

Grönytan söder om gymnasiet
Området kan nyttjas som en del av skolverksamheten och för större samlingar. Dess lågpunkter är naturliga ytor för buffring av dagvatten. Topografin kan utvecklas som en amfiteater som ger plats även för sociala sammankomster.

Entrétorget vid Edsvägen
Här skapas en ny entré till Sportcentrum. Grönstrukturen bidrar med estetiska värden, inramning, skugga och dagvattenhantering. Grönytorna utvecklas som sociala ytor med sittplatser och blommande naturlig växtlighet.

Entré Vänervallen Nord
Entréplatsen integrerar grönytan med hällristningar och befintlig vegetation. Platsen kompletteras och avgränsas mot parkeringen med varierade planteringar.

Befintlig grönstruktur med fornlämningar utvecklas vid entrén till Vänersvallen Nord. *Foto: Martin Staude*

Gröna väggar och tak

Bebyggelsens väggar och tak kan nyttjas som grönytor. På platser med små utrymmen, exempelvis passager men även vid entréer kan klätterväxter på vajer etablera sig med förhållandevis små markkrav. De många och ofta stora takytorna kan delvis användas för grönska som skapar ekologiska värden. Mindre byggnader och låga tillbyggnader bör uteslutande byggas med vegetationstak medan stora lutande takytor utrustas med solceller.

6.3 GESTALTNING RIK GRÖNSTRUKTUR I STADSPARK TORPA

Stadsparken är tillgänglig och mångfunktionell samt inkluderar aktiviteter och platser där en bred grupp av människor känner sig välkomna. Den har en unik karaktär och ger stadsdelen en hållbar identitet med sin närhet till bostäder, verksamheter och föreningsliv mitt inne i staden. Grönstrukturen i stadsparken bidrar med en variation av rumslighet, karaktär och aktivitet.

Rumslighet, variation och sammanhållning

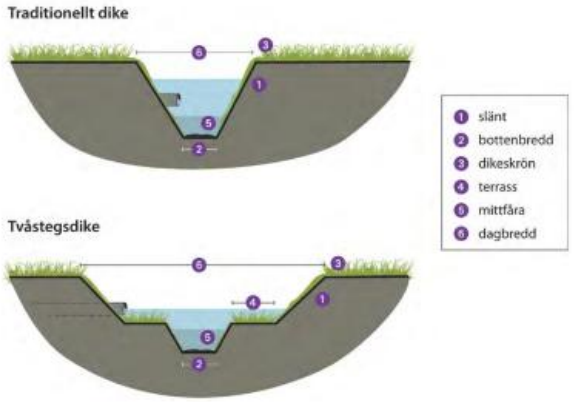
Det behövs en variation av platser och miljöer i parken. I västra delen behöver topografin bearbetas något och grönstruktur tillföras för att skapa rumslighet för platser och stråk. Ett lätt böljande landskap ger möjlighet till en intressant varierande park- och dagvattengestaltning. Grönstrukturen bidrar även som vind- och solskydd.

En något förstärkt topografi ger flera fördelar. *Foto: Calluna*

Den befintliga grönstrukturen i den mer naturliga östra delen med ängsmark och berg i dagen gäller att bevaras och förvaltas. En rimlig tillgänglighet behöver ordnas. Grönstrukturen i parken behöver i sin helhet ge ett varierat och sammanhållet uttryck samtidigt som den samspelar med området och dess olika skalor.

Dagvattenhantering - inte bara funktion

Traditionella dikesformer kan utvecklas för att få en bredare funktionalitet. Bild: Naturvårdsverket

Dagvattenhanteringen i stadsparken kan i stora delar ske naturbaserat med svackdiken och dammar. Stora genomsläppliga ytor och träd bidrar med att fördröja och rena dagvattnet. Topografin utvecklas så att även andra värden tas tillvara: Dammar och svackdiken blir habitat för en mångfald av växter och djur och möjliggör en pedagogisk kontakt med naturen samtidigt som de är estetiskt tilltalande när de smälter in i landskapets form.

Utveckla naturliga lågpunkter i parkmiljön för att hantera dagvatten och bidra till att öka den biologiska mångfalden i området. *Foton: Calluna*

Grönskan stärker sociala värden

För att stödja de sociala värdena behöver parken upplevas välkomnande och trygg samt möjliggöra en variation av aktiviteter.

Vid områdesentrén vid Torpavägen utgörs grönstrukturen av större variationsrika rabatter som öppnar upp för parkens lätt kuperade landskap där huvudstråket börjar slingra sig igenom topografin i långa svängar. Inne i parken placeras olika med grönska accentuerade aktivitetsytor i direkt anslutning till stråkets svängar samtidigt som andra platser ligger lite avskilt och avskärmat av exempelvis låga eller mellanhöga blandhäckar. Accenter kan vara höga träd av speciell karaktär, i grupper eller enskilda.

Mot bostadsområdet avgränsas parken med ett organiskt format dagvattensamlande svackdike med en stor variation av växtlighet med höga värden både för estetiken och för den biologiska mångfalden.

Huvudstråket och andra gångvägar i parken kantas av en variation av trädplanteringar, buskage och rabatter. Även flera gräsytor är tillgängliga från huvudstråket som är delvis länkade till en relativt centralt och i närheten till skolorna belägen gräsplan i storlek på en mindre 9–9-bollplan. Bakom målen på kortsidorna kan täta häckar eller stängsel med klätterväxter fungera som inramning och bollfång. Nära skolor och lekplatser bidrar grönstrukturen med naturliga lekmiljöer exempelvis i form av klätterträd, lekbuskage, löst material, ätliga bär och doftande blommor.

Ytor i närheten av äldreboendet och skolorna utformas med fruktträd och odlingsbäddar som möjliggör inkluderande åldersövergripande aktiviteter. Odlingen kan vara tillgänglig för allmänheten. I så fall skyltas det pedagogiskt om hur trädgården ska nyttjas och respekteras. Parkens varierande gestaltning och växtlighet är också lämplig för skolundervisning. En paviljong eller berså kan tjäna som friluftsklassrum.

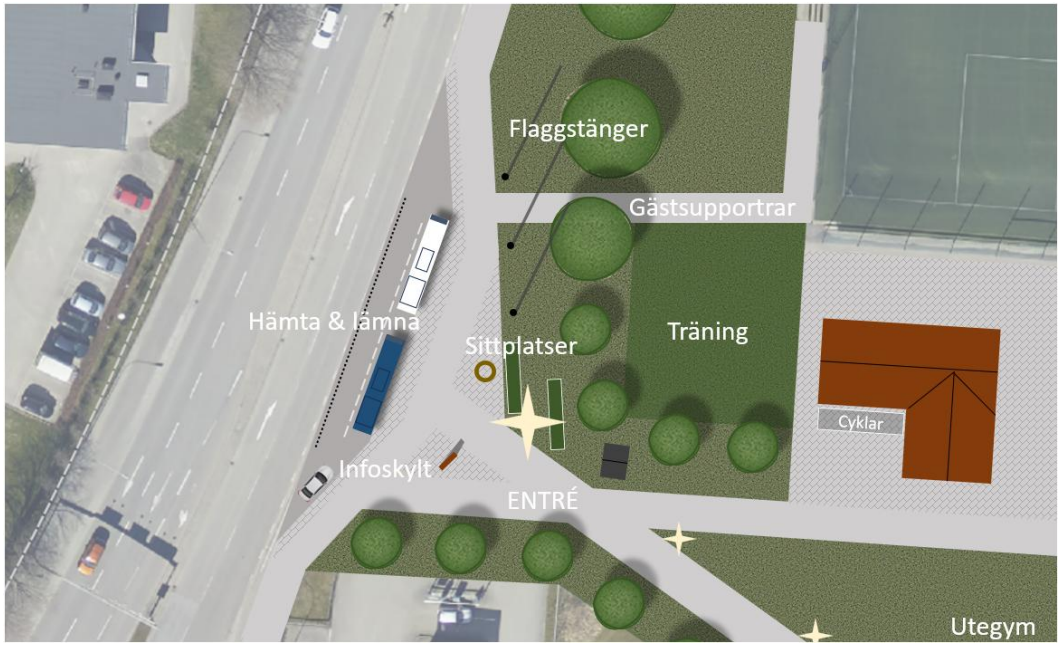
Kreativa faunadepåer kan även fungera som rumsavskiljare och för pedagogisk undervisning. *Foto: Johan Östberg*

Enskilda områden

Detta kapitel visar illustrationer på möjlig utformning av enskilda områden. Bilderna ska tolkas som schematiska och syftet är att förtydliga funktions- och gestaltningsprincipernas intentioner.

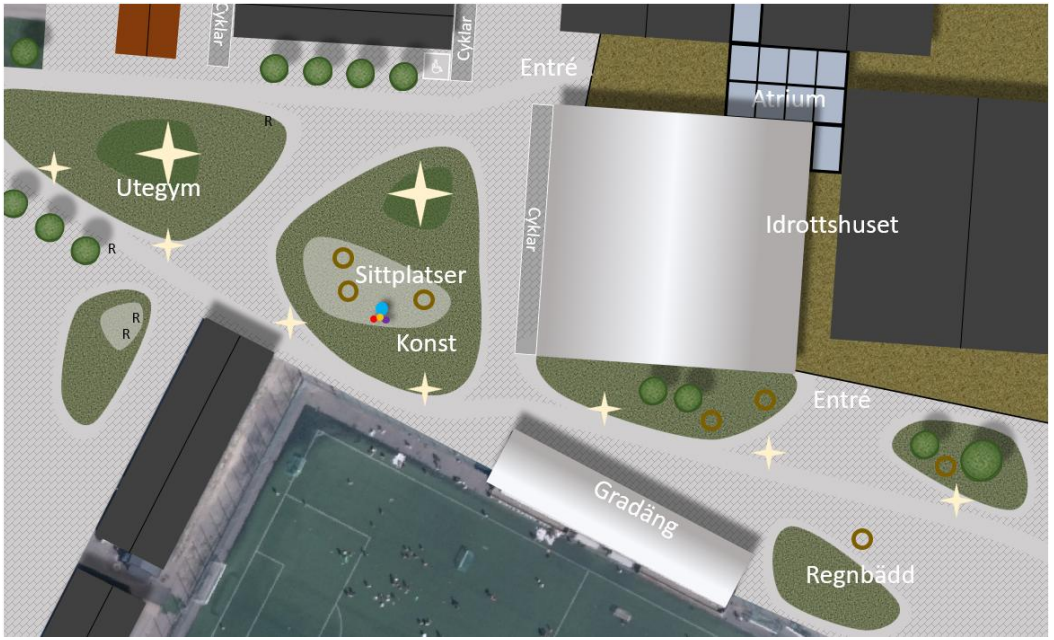
Entré vid Edsvägen

Platsen är en ny entré för gående och cyklister till Sportcentrum. En ficka längs med Edsvägen möjliggör för bilar och bussar att hämta och lämna besökare till området. Entréområdet utrustas bland annat med informationsskylt, sittplatser, belysning, flaggstänger och olika planteringar.

Entrétorget vid A-hallen

Torgets befintliga grönytor utvecklas med sittplatser, offentlig konst, utegym-moduler och belysning. Den hårdgjorda ytan stenläggs. Huvudstråket för gång- och cykeltrafiken genom Sportcentrum tydliggörs genom ett avvikande markmaterial som exempelvis asfalt. Nya grönytor tillskapas som fungerar som uppsamlingsbäddar för dagvatten från de hårdgjorda ytorna.

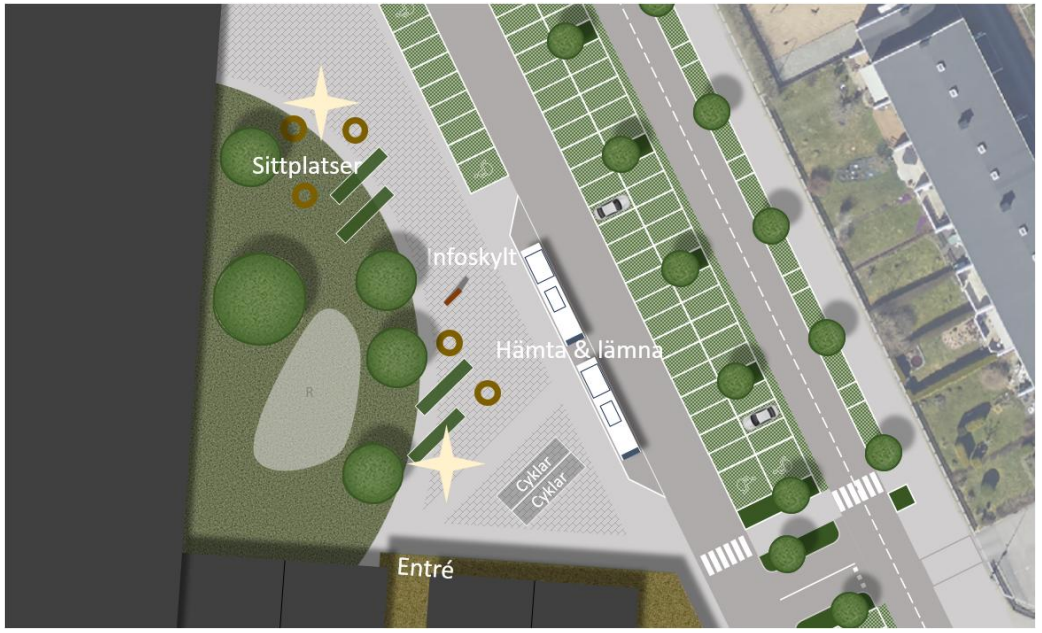
Torget vid ishallen / Brättevägen

Platsen utvecklas för att välkomna besökare som kommer med bil eller buss via Brättevägen. Även huvudstråket för gång- och cykeltrafiken genom Sportcentrum passerar torget som utrustas med olika planteringar, sittplatser, cykelställ, flaggstänger och belysning. Övergångsstället på Brättevägen justeras något för ett bättre flöde på GC-stråket.

Entré till Idrottshuset och Vänervallen Nord

Den befintliga grönytan söder om entrén till Vänervallen Nord utvecklas med sittplatser och anpassas försiktigt för att kunna ta emot delar av dagvattnet från den kringliggande hårdgjorda marken. Hällristningarna framhävs. Den hårdgjorda ytan stenläggs och utrustas med belysning, sittplatser, väderskyddade cykelställ, infoskylt och olika planteringar. Även här skapas en ficka för bussar som hämtar och lämnar. Brättevägen kompletteras med trädrader. Bilparkeringen ordnas parallellt med Brättevägen. Permeabla marksten på p-platserna tar upp dagvattnet från trafikytorna. Tydliga övergångsställen minskar trafikytornas barriäreffekt.

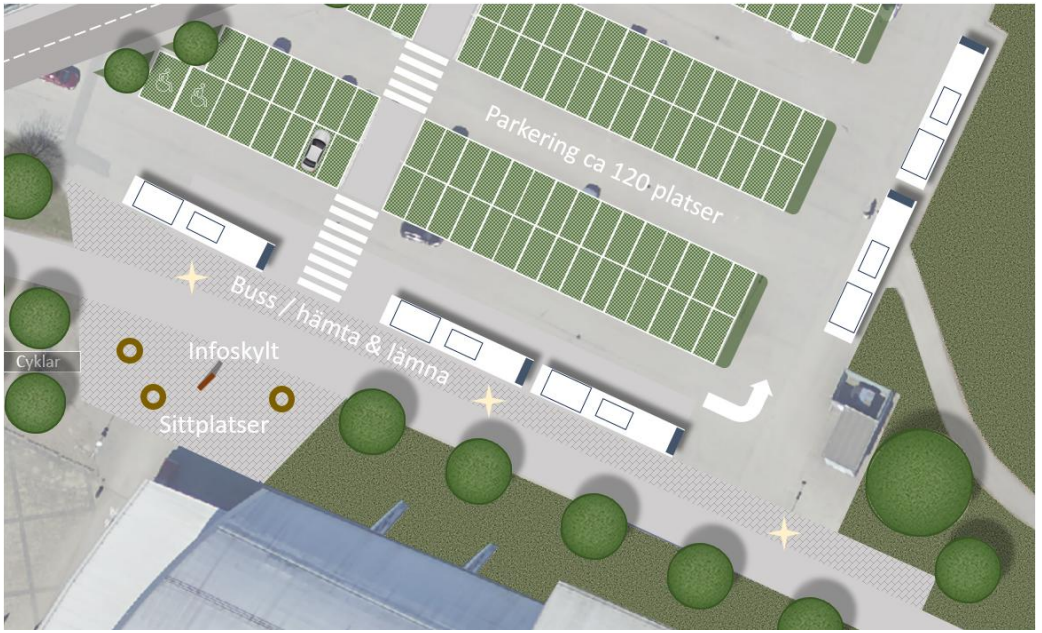
Idrottshuset och Brättevägen

Idrottshuset byggs ut i form av ett hallkomplex där hallarna är sammankopplade via inomhuspassager och olika lokaler bland annat för kommunens olika idrottsföreningar. Flera entréer till idrottshuset och uppglasade föreningslokaler stärker byggnadens inbjudande karaktär.
Bilparkering ordnas längs med Brättevägen på p-platser som är genomsläppliga för dagvattnet. Flera tydliga övergångsställen skyddar gående mellan Idrottshuset och skolorna i området.

Parkering och angöring vid Arenan

Parkeringen norr om Arenan anpassas för att gynna angöring med bussar samtidigt som huvudstråket för gång- och cykeltrafiken mellan Sportcentrum och Stadspark Torpa tryggas. En lång busshållplats möjliggör för flera bussar att samtidigt hämtar och lämnar besökare utan att riskera gång- och cykeltrafiken runt arenan. Platsen utrustas med belysning, sittplatser och infoskylt samt stenläggs. GC-stråket tydliggörs med en avvikande beläggning som exempelvis asfalt. Markytan längs med Arenan görs genomsläpplig för att kunna ta upp regn och snö från Arenans enorma takyta. Permeabla marksten på p-platserna tar upp dagvattnet från trafikytorna. Vid behov kan ytterligare p-platser tillskapas på ett parkeringsdäck.

Passage bakom Arenan

Bakom Arenan tillskapas en avspärrad yta för isupplag. Gångtrafiken mellan skolorna och Frigghallen leds runt isupplaget och kantas av ett dagvattenstråk som samlar upp och fördröjer smält- och regnvatten från de hårdgjorda ytorna. Längs med norra och södra fasaden på Arenan stärks grönstrukturen för att ta emot snöras och regnvatten från Arenans enorma takyta. P-platserna runt Arenan gestaltas med permeabla marksten.

Området mellan Torpaskolan och gymnasieskolan

Grönytorna mellan Arenan, Torpaskolan och Birger Sjöberggymnasiet anpassas för öppen dagvattenhantering. Den naturliga lågpunkten strax norr om Arenan utvecklas till en vistelseplats i form av en amfiteater som också kan buffra dagvatten. Stråken för gående och cyklande i nord-sydlig riktning utvecklas.

Entré till stadsparken vid Torpavägen

Entréområdet vid Torpavägen mellan Sportcentrum och Stadspark Torpa utvecklas för att knyta ihop områdena och välkomna deras besökare. Platsens vistelsekvaliteter utvecklas genom en torgbildning med sittplatser, infoskylt, belysning och en förflyttad busshållplats Torpa Centrum. Detaljplanen ger byggrätt för besöksändamål som bland annat kan inrymma samlingslokaler, offentliga toaletter och kioskverksamhet. Här ligger huvudentrén till nya stadsparken som erbjuder en variation av olika lek- och aktivitetsmiljöer längs med det centrala GC-stråket.

Stadspark Torpa

Det centrala GC-stråket binder ihop hela stadsparken med Sportcentrum. En mjuk topografi tillsammans med en ökad grönstruktur skapar platser för lek och sociala möten. Grönstrukturen och lågpunkter för dagvattenuppsamling bildar mjuka gränser mellan parken och bostäderna i söder. Enkla gångstigar kompletterar huvudstråket och skapar en finmaskighet för en varierad rörelsestruktur bland annat för motionärer. Mot skolorna utvecklas parken för ett mer intensivt nyttjande genom skolor och föreningar samt att allmänheten har tillgång till området bland annat för spontanidrott.

ILLUSTRATIONSKARTA

TECKENFÖRKLARING

- Arena-byggnad
- Idrottshall med solceller
- Lägre byggnad med vegetationstak
- Bollplaner
- Cykelväg
- Fokus estetik
- Fokus vistelsekvalitéer
- Sand- eller grusytor
- Löparbana

Förslag på etapper

Etapp 1: Första insatser i stadspark Torpa

- Skapa en mötesplats vid stora granen i stadspark Torpa
- Sätta upp julbelysning i granen
- Initiera ett platsutvecklingsprojekt med invånare för delaktighet i genomförandet

Etapp 2: Skapa huvudstråket genom hela området

- Markbyte med bensinstationen vid Edsvägen
- Markera ut huvudstråket på asfalten genom Sportcentrum
- Öppna upp ny entré vid Edsvägen
- Konstnärlig satsning och skyltning vid entrén
- Anlägga huvudstråket genom stadsparken, skyltning, belysning av hela stråket

Etapp 3: Utveckla stadspark Torpa och koppla till Sportcentrum

- Utveckla stadsparkens planteringar, stråk och aktivitetsytor
- Bygga om bussgatan vid Torpavägen, ta bort mittrefug och stängsel
- Bygga entrétorget vid Torpavägen

Etapp 4: Utveckla parkering, trafik och dagvatten i Sportcentrum

- Omstrukturering av parkeringarna och angöringsytorna
- Dagvattenmagasin längs med Brättevägen, övriga dagvattenstråk/-bäddar, regnvattenpark vid Birger Sjöberggymnasiet
- Utveckla grönstrukturen i Sportcentrum, komplettera med regnbäddar och trädalléer